

Teodores Blinstrubas
7243 So. Albany Ave.,
Chicago, Ill. 60629

LITHUANIAN
NATIONAL
M. MAZVYDO
BIBLIOTEKA

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

6116 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

VOL. LXII

Gegužė - May 19, 1977

Nr. 20

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

CARTERIS EUROPOJE

Asmenišką pasisėkimą, bet rezultatai...

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

Iš asmeninio taško žiūrint, Carterio viešnagė Europoje buvo labai sėkminga. Kur tik jis ėjo, sutraukė daug žiūrovų. Nepalyginamai daugiau negu kitų septynių vyriausybės galvos, kurių ūkinėje konferencijoje Londone jis dalyvavo. Kita vertus, Carteris ir atstovavo didžiausią jėgą laisvųjų valstybių bloke ir vien dėlto jam priklausė didesnis dėmesis negu kitom galvoms. Be to ir jo kolegų politinė ateitis yra daug neiškesnė negu Carterio, kurio kadencija baigiasi 1981 m. sausio 20 d.

Spaudos pranešimais, Carteriu buvo patenkinti ne tik gatvės žmonės, bet ir jo koligos. Jis jiems pasirodė malonus ir, svarbiausia, sukalbamas, nenorįs būtinai pristinti savo nuomonės. Visą tai pasakius grįžkim prie rimtesnio klausimo: kas gi pasiekta tame viršūnių susitikime?

Visų pirma reikia atsiminti, kad dabartinė viršūnių konferencija nebuvo kokia naujiena. Ji daugiau ar mažiau buvo tik tęsinys Rambouillet (Prancūzijoje) ir Porto Rico tokių pat konferencijų, kurias buvo sušaukęsi Fordo administracija pasaulinėm ūkinėm problemom spręsti. Nuo to laiko pasaulinė ūkinė būklė, bent stipriausių laisvojo bloko narių: JAV, Vokietijos ir Japonijos — gerokai pagerėjo, nors ir jas, kaip ir silpnesnius to bloko narius, toliau persekioja dvi negerovės: infliacija ir nedarbas.

Prieš Londono konferenciją atrodė, kad Washingtono administracija pagei-

dautų, kad V. Vokietija ir Japonija pagreitintų savo ekonominio gyvenimo spartą ir tuo padėtų kitiems bloko nariams. Bet kaip jau sakė, konferencijoje Carteris pasirodė sukalbamas. Už tat susirinkusieji sutarė: "Mūsų svarbiausias uždavinys yra padidinti darbų, kartu tačiau mažinant infliaciją, nes toji nesumažina nedarbo, bet tik yra viena iš jo svarbiausių priežasčių." Tai konservatyvi pažiūra, kurią palydėjo savime suprantamas visu dalyvių išipareigojimas: "Mes pasižadame siekti ūkinio plėtimosi ir stabilizacijos. Tie tikslai skiriasi paskiruose kraštuose, bet kartu suėmus sudaro pagrindą neinfliaciniam atkūtimui visame pasaulyje".

Antra svarbi Europos problema yra apsiginimas nuo Sovietų Sąjungos. Buv. marinių korpo vado gen. Lewis Walt teigimu, sovietai, jei norėtų, Vakarų Europą galėtų užimti per dvi savaites. Tas pavojus visą laiką didėja, nes sovietai savo ginkluotąsias pajėgas didina, o Vakarai šioje srityje buvo apsileidę. Carterio amnestija Vietnamo karo deryboms buvusi didelis smūgis karių moralei — anot to generolo.

Pats Carteris, kalbėdamas NATO vyriausybės galvų susirinkime, pripažino, kad sovietai turi daugiau kariuomenės negu jiems reikėtų vien tik savo krašto gynybai. Akivaizdu, kad JAV yra pasiryžusios NATO sustiprinti, "tikėdamos, kad ir jų sąjunginink-

(Nukelta į 2 psl.)

SIŪLO DUOTI 'AMERIKOS BALSUI' DAUGIAU LAISVĖS

Senatorius Charles Percy gegužės 10 d. Senato užsienio reikalų komitetui pasiūlė duoti daugiau laisvės Amerikos Balsui (Voice of America), tai yra, atimti iš JAV Informacijos agentūros ir suteikti savarankišką žinių perdavimo galimybę į savo kraštus.

Jo siūlymą komitetas, deja, atmetė balsų dauguma, tačiau sen. Percy, kuris dažnai kritikuoja Valstybės Departamentą ir JAV Informacijos Agentūrą dėl jų bandymo iškreipti Amerikos Balso

pranešimus, žada ir toliau tą reikalavimą tęsti.

Sen. Persy motyvuoja ir tuo, kad prezidentas Carteris priešrinkiminėse kalbose teigė, jog Amerikos Balsas buvo Valstybės Departamento politinių apribojimų įtaigojamas, todėl dabar prezidentas turi tai prisiminti ir patvirtinti reorganizacijos planą, kuris bus pateiktas spalio 31 dieną. Tuo būtų užtikrinta, Amerikos Balsui derinant prie tautinių idealų, atviras ir laisvas visuomeninis bendravimas. (rž)

J. Jonaitis akvarelė 'Trys Baltijos Broliai' - Pabaltiečių Dienos Venezueloje atžymėjimui išleista spalvota atvirutė.

PABALTIEČIŲ MENO PARODA VENEZUELOJE

Jūratė Statkutė - De Rosales

Pernai - lietuviškos vakariinės mokyklos pirmojo kalbos kurso mokiniai, pamokai pasibaigus lėtai eina iš klasių. Mokinių tarpe yra mišrių šeimų narių. Latvių bendruomenės pirmininkas Peteris Vanags lūkuriuoja, stovinėja dar klasėje.

Peteris yra vedęs lietuvių. Jis ir vaikai lanko lietuvių kalbos pamokas. Po pamokų dažnai pasikalbame latvių ir lietuvių bendruomenių reikalais.

Jūrate, siūlau tau susisiekti su Vytautu Dambrava ir pasitarti dėl pabaltiečių menininkų parodos surengimo Venezueloje.

Suabejoju. Aiškinu, kad mes neturime tokiam projektui reikalingų lėšų. Gerų pavyksų kažin ar bus lengva gauti, o prastų juk nerodysi. Siūlau apie tai gerai pagalvoti.

Peteris yra atkaklaus būdo. Kada, praslinkus aštuoniems mėnesiams, nutarėme organizuoti Caracas mieste Pabaltiečių Dienas, Peteris vėl grįžo prie parodos projekto.

Pabaltiečių Dienos turės užantspauduoti Venezuelos estų, latvių ir lietuvių bendruomenių suartėjimą. Paroda bus įrodymas, kad bendromis jėgomis galime pasirodyti kur kas geriau, negu kiekvienas atskirai.

Iš tiesų, sujungtom pabaltiečių pajėgom dirbti yra puiku! Iš vienos pusės turime vieningos lietuvių kolonijos jėgas, Vytauto Dambravos - JAV Ambasados patarėjo - nemažą patyrimą kultūrinuose reikaluose. Iš kitos pusės stovi latvių bendruomenės disciplina, kone kariškas susiklausymas ir finansinis pajėgumas, o prie to prisideda estų išpūdingas svoris aukštuose Venezuelos finansų sluoksniuose. Žodžiu - su tokia parama - tik dirbti ir norėti!

Rezultatai? Pabandysiu juos suglaustai aprašyti.

Paroda įvyko Caracas Modernaus Meno Muziejuje. Daug tarptautinės publikos pritraukęs parodos atidary-

mas sudarė Baltų Dienų pradžią.

Dailininko Kosto Jezersko apipavidalintas didelio formato, 21-no puslapio, spalvotomis reprodukcijomis papuoštas katalogas išvardino 100 meno kūrinių ir patiekė autorių trupmpas biografijas.

Ak, tos biografijos! Jas paruošė du jauni žmonės: Leopoldas Klišans rašė apie latvių dailininkus, o Albina de Rodriguez kruopščiai rinko medžiagą apie lietuvių menininkus. Surašius pilną puslapį apie kiekvieną dailininką, reikėjo gi tą puslapį sutraukti į vos kelis sakinius, į tai - kas svarbiausia. Albina ilgai galinėjosi su klausimu: kas dailininko biografijoje yra svarbiausia? Jos darbas susilaukė atpildo: biografijos išėjo trumpos, aiškos, vietomis išpūdingos savo laconiškumu.

Parodos tikslas buvo supažindinti Venezuelos publiką su šio šimtmečio bėgyje labiausiai pasižymėjusiais es-

(Nukelta į 5 psl.)

Dail. JONAITIS, o NE JONAITIS,
PAVEIKIAS (2. L. # 11, 1977. V. 2.)
2 DIRVA 05-422 - 1977. V. 2.

SAVAITINĖ POLITIKOS *Apžvalga*

Spaudos konferencijoje pe reitą ketvirtadienį prezidentas Carteris savo viešnagę Europoje pavadino dideliu pasisekimu. Atnaujintoje dvasioje demokratinė Europa esanti pasiryžusi taikingai konkuruoti su sovietiniu bloku. Į demokratijos glėbį grįžusios ir Portugalija su Ispanija. (Čia reiktų pastebėti kad Ispanija nepriklauso NATO, bet turi atskirą sąjungos sutartį su JAV. Vals tybės Sekretorius Vance šiomis dienomis tarėsi su Ispanijos karalium dėl Ispanijos formalaus įstojimo į NATO.) Būdinga, kad po to įžanginio pareiškimo spaudos atstovai nepatiekė jokių klausimų tuo reikalu. Jiems daugiau rūpėjo Izraelis ir kiek pašliję prezidento santykiai su liberalais.

Dėl Izraelio prezidentas paaiškino, kad JAV pažiūra ir toliau yra tokia, kad Izraelis turi teisę egzistuoti taikoje ir kad JAV padarys viską, kad tai įgalinus, ir kad tokia JAV pozicija yra visų jo kaimynų suprata ir priimta. Carterio administracija yra ir už palestiniečių teisę turėti

ti savo tėvynę, dėl kurios juridinės padėties ir sienų turėtų susitarti patys suinteresuotieji. Su pabėgėliais iš Palestinos (PLO) JAV neturės jokio oficialaus kontakto iki jie nepripažins Izraelio suverenumo.

Paklaustas dėl santykių su Kinija, ar tiksliau kodėl čia nesimato jokios pažangos nuo Nixono laikų. Carteris atsakė, kad esama nemaža kliūčių. Iš principo jis pritaria Šanhajaus komunikatui, kad esanti tik viena Kinija, nors ten ir nepasakyta kokia. Komunistams išviešpatavus Kinijoje, jie ten nusavinę amerikiečių turtą, kuris esąs įkainuotas apie 190 milijonų dolerių, JAV iš savo pusės užšaldė 80 milijonų Kinijos indėlių bankuose. Šis klausimas turėtų būti išspręstas prieš užmezgant normalius santykius. Dar svarbesnis yra taiwaniečių saugumo klausimas.

Dėl blogėjančių santykių su liberalais ir darbo unijom, prezidentas aiškino, kad senatorius McGovern, kuris neseniai jį (prezidentą) kritikavo, nėra visų liberalų igaliotinis. Prezidentas negalės patenkinti ir darbo unijų reikalavimų dėl minimalinio atlyginimo nustatymo, nes atskirų sluoksnių reikalavimus reikią suderinti su visumos interesais. Kas gi liečia liberalus, tai jau jų apibūdinimas esąs toks, kad juos visados sunku patenkinti.

Į klausimą apie patraukimą buvusio FBI viršininko New Yorke už griebimąsi ne teisėtų sekimo priemonių prieš radikales grupes 1970-1972 metais, Carteris sakėsi nežinąs tos bylos smulkmenų, tačiau iš principo kiekvienas, kuris nusižengė įstatymams, turėtų dėl to pasiteisinti teisme.

Carterio spaudos konferencija buvo numatyta ketvirtadienio vakarui, tačiau vėliau atkelta, nes vakare buvo perduodamas antras Nixono pasikalbėjimas su Frostu, kuriame buvęs prezidentas kalbėjo apie užsienio politiką. Nixonas tarp kitko aiškino, kad jis sulaukęs Izraelį nuo apsuptos trečios Egipto armijos sunaikinimo, nes toks smarkus pralaimėjimas privestų prie prezidento Sadato nuvertimo ir Egipto visiško atsidavimo so

vietais. Nixonas atsisakęs ir nuo minties pasiųsti amerikiečių ir sovietų kariuomenes neutraliai zonai tarp Egipto ir Izraelio saugojimo, nes tai tik privestų prie nereikalingos abiejų supervalstybių konfrontacijos.

Chicago Tribune Maskvos korespondentas Phillip Caputo pranešė, kad Kęstutis Jokubynas, po dviejų metų įvairiausių vargų ir trukdymo, pagaliau gavo užsienio pasą ir leidimą išvažiuoti į Kanadą pas brolių Joną Hamiltone, Ont. (Žiūr. Dirvos balandžio 21 d. nr. Financial Times pranešimą.) Kai jis pirmą kartą paprašęs leidimo, buvę atsakyta, kad jis negalės išvažiuoti, nes sėdėjęs 17 metų Sibire už tautinę veiklą. Antrą kartą paprašius, buvę paaiškinta, kad negali išvažiuoti, nes nesąs žydas. Leidimas pagaliau buvo duotas užsienio korespondentams pradėjus apie jį rašyti ir Kanados min. pirm. Trudeau asmeniškai paprašius Kremliaus. Jokubynui išduotas pasas galioja 1 metus, tačiau jis žadėjo jį daugiau nesinaudoti.

Grįžtant prie laisvojo pasaulio ūkinės būklės ... JAV pramonės produkcija dabar yra 6.3% didesnė už buvusią prieš paskutinį atoslūgį 1973 metais. Kitų 6 paskutinės viršūnių konferencijos partnerių pramonė yra dar kiek atsilikusi nuo to lygio: Vokietija 97%, Japonija 85%,

Naujai pakeltieji į senjorus-ės Los Angeles neolitanai duoda priesaiką. Iš kairės: Jurgis Tumas, Viktoras Ruokis, Danutė Ruokytė, Linas Raibys, Laima Tumaitė-Miccolis, Dainius Mulokas, Daina Gudauskaitė, Arvydas Gričius ir Vytautas Burokas.

Neseniai susituokusius Los Angeles neolitanus Rūtą Mockett ir Rimą Aneliaską sveikina ir jiems įteikia tradicinę Korp! Neo-Lithuania dovaną — fil. Ramunė Jurkūnaitė-Vitkienė ir korp. padalinio pirm. Rimas Mulokas.

Rasos Arbaitės dailės kūrinių parodos Los Angeles atidaryme gegužės 7 d. Tautinių Namų salėje kalba B. Brazdžionis. Šalia stovi Rasa Arbaitė. L. Kanto nuotr.

Prancūzija 89%. Iš likusių trijų: Kanada kenčia nuo palginti didelės bedarbės - 8.1% (JAV mažiau 7%), Italija ir D. Britanija nuo didelės infliacijos spartos - Italijoje netoli 22%, Britanijoje 15%.

Carteris...

(Atkelta iš 1 psl.)

kai padarys tą patį". Kadangi NATO labai kliūdo nevienodi ginklai, pavyzdžiui, mažo kalibro ginklų amunicija yra net dvidešimt skirtingų rūšių, Carteris ragino paskubinti ginklų suvienodinimą. Apie tai, tarp kitko, jau seniai kalbama, bet mažai kas buvo padaryta ekonominiais sumetimais. Niekas nenori pirkti krašto ginklų, jei pats juos gamina. Carteris dabar sakė, kad įsakęs savo Gynimo Sekretoriui pirkti daugiau ginklų Europoje.

Ta proga Carteris pastebėjo, kad žmonių teisių kėlimas padeda NATO, nes gadina santykius tarp Sovietų Sąjungos ir jos sateitų, kas, žinoma, yra mažą paguoda tiems, kurie tų teisių neturi.

Iš Londono prezidentas Carteris buvo nuskridęs į Ženevą susitikti su Sirijos prezidentu Assadu, kas, žinoma, pastarajam buvo didelė asmeninė garbė ir tur būt šiokia tokia nauda JAV. Čia Carteris laikėsi Kissingerio politikos, stangdamasis asmeniškais kontaktais mažinti įtempimą Artimuosiuose Rytuose.

Vienu žodžiu, iš didelio debesio mažas lietus. Anot Zbiniewo Brzezinskio, nauja iš prezidento išvykos į Europą buvusi tokia, kad pirmą kartą po penkiolikos metų JAV kalbėjusios su politiniu ir moraliniu prestižu. Per tą laiką — reikia pridurti — JAV niekad nebuvę silpnesnės kaip dabar.

Viešėdami Chicagoje aplankykite **PARAMĄ** **MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĘ**

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAŽEIKAS

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKĘ — ĮSITIKINSITE.

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRASTIS

DIRVAP. O. BOX 03206
CLEVELAND, OHIO 44103
TEL. (216) 431-6344

6116 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR VYTAUTAS GEDGAUDAS

Second-class postage paid at Cleveland, Ohio. Published Weekly by American Lithuanian Press Radio Ass'n. VILTIS Inc. Subscription per year \$13.00. Single copy 20 cents.

Prenumerata metams \$13.00, pusei metų \$7.00 • Atskiro numerio kaina 20 centų • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomene • Nepausdinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant • Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

NESIBAIGIANČI KANTRYBĖ

EMILIJA ČEKIENĖ

"Mes kalbame, aukojaime, dirbame ir sielojamės Lietuvos laisvės ateitimi. Tarp visos eilės klausimų mes beveik kasdien statome patį pagrindinį klausimą: Kada ir kaip Lietuva galės būti ir bus išlaisvinta? Pranašų neturime — turime tik nesibaigiančią kantrybę, turime nesulaužomą valią ir mums laikas tereikia tik tiek, kiek mes jį mokame išnaudoti", kalbėjo a. a. adv. A. Olis (Dirva, 1949. 11. 17).

Nuo tų žodžių praėjo 27 metai, bet, ar toji mūsų kantrybė dar neišsibaigė? Pažvelgus į dabartinės lietuvių imigracinės spaudos puslapius, atrodo, kad mūsų tautos priešai ar jų agentai laisvajam pasauly veikia ir bando lietuvių išeivijos kantrybę, mūsų veikloje ieško silpnųjų, kuriais galėtų pasinaudoti, veiklą įvairiais būdais silpninti, griauti ar net bandyti rasti sau talkininkų, palaužti lietuvių veikėjų atsparumą kovoje dėl Lietuvos išlaisvinimo, bando visuomenės dėmesį nukreipti nuo didžiojo tikslo į asmenų niekinimą skleidžiant nepagrįstus, sensacijas visuomenės tarpekeliančius gandus, žmonių dėmesį nukreipiant į žemiausio kultūrinio lygio gaudų platinimo kasdienybę, idant neliktų laiko rūpintis aukštesniais idealais.

Pastaruoju metu okupanto agentai ypač pagyvino veiklą. Gal būt, jie pajuto, o to mes negalim užginčyti, kad lietuvių išeivijos veikloje ir visuomenėje atsirado nesklandumų, polinkių varžytis dėl pirmenybių nesiškai su metodais. Kai tikslai kas mūsų tautos idealo linkme aiškiau ir aktyviau pajuda, tuoj atsiranda kryžminėje ugnyje ir net bandomas perkelti į priešų pusę. Mažiausi mūsų bet kokios veiklos ginčai, ypač pasireiškia spaudoje, tuo labiau veiksmų nesutarimai okupantą džiugina ir skatina brautis į mūsų tarpą tuos nesutarimus gilinti. Vieni veikia, o kiti trukdom, o kai du pešasi, trečias naudojasi, sako lietuviška patarlė.

Okupantų tikslams daug pasitarnauja ir dabar jų pačių organizuojami kursai Vilniaus universitete, įnešę daug erzelių, iš draugų padarę priešus, organizacijose sukėlę ginčus. Tautinė Sąjunga šiuo klausimu yra vieningos nuomonės, kurią pakartotinai pareiškė seime buvęs ALT S-gos pirm. inž. J. Jurkūnas:

1) Sovietų Sąjunga, siekdama įgyvendinti savo okupacinius tikslus ir prisidengusi vadinamųjų kultūrinių mainų skraiste, mėgina į šią tariamųjų kultūrinių mainų akciją įjungti ir laisvojo pasaulio lietuvių ir tuo susilpninti jų laisvės kovos ryžtą. Tų mainų iniciatorius yra Lietuvos okupantas ir ši akcija tarnauja jo, bet ne pavergtos Lietuvos žmonių reikalams.

2) Suvažiavimas įspėja Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos narius ir lietuvių visuomenę — nesileisti į vadinamus kultūrinius mainus, Lietuvos pavergėjo inspiruojamus ir smerkia bet kokią laisvojo pasaulio paskirų lietuvių iniciatyvą, puoselėjančią vadinamuosius kultūrinius mainus, siekiančius pavergtoje Lietuvoje įgyvendinti Sovietų Sąjungos užmačias ir laisvajame pasaulyje susilpninti ryžtingą lietuvių nusistatymą kovoti už lietuvių tautos laisvę.

Šio bendradarbiavimo pasėkoje atsirado ir specialiai jaunimui rengiami kursai, okupanto papirkinių būdų kviečiami mūsų studentai.

Teisingai pastebi savo kalboje V. Abraitis, buvęs ALT S-gos pirm. "Būkime tikri, jei emigrantų tautinė veikla nebūtų svarbi ir reikšminga lietuvių tautos atečiai ir Lietuvos nepriklausomybei atgauti, tai dabartinis okupantas neskirtų tiek daug dėmesio šiai mūsų išeivijos veiklai. Bene geriausias barometras atečiai apspėti mūsų tautinės veiklos tinkamą pareigų atlikimą emigracijoje bus tai, kiek lietuvių tautos okupantas skirs dėmesio ir lėšų tai mūsų tautinei veiklai užgniaužti." (Dirva,

Lietuvių Tautinio Sąjūdžio pirmininkas inž. Algis Sparauskas, Vlko Tarybos narys, pasakęs čia spausdinamą kalbą Chicagoje balandžio 30 d. Lietuvių Tautiniuose Namuose, JAV (R) LB Vid. Vakarų Apygardos Tarybos atstovų suvažiavime, prie garbės stalo. Iš kairės: D. Adomaitis, kan. V. Zakarauskas, M. Sparauskienė, inž. A. Sparauskas ir dr. V.P. Dargis.

ŠIŲ DIENŲ ESKIZAIALGIS SPERAUSKAS
Lietuvių Tautinio Sąjūdžio
pirmininkas

Jei plačiau sekame spaudą, tai lengva pastebėti, kad laiko bėgmėje, vis didesni toliai pradeda skirti jaunimą nuo senimo, o taip pat skirti išeivijoje gimusius jaunuolius nuo tų, kurie dar gimę nepriklausomoje tėvynėje.

Tas vyksmas ėjo ir eina, nežiūrint ar mums tas patiko ar ne. Tėvai kūrėsi, o vaikai augom ir pirmuosius gyvenimo žingsnius išmokę žengti, dėjom pagrindus ant kurių toliau jau patys, savo vala ir noru, vystom savo kultūros rūmus. Žmogus turi teisę ir pareigą prisitaikyti naujoms sąlygoms, bet jis neturi teisės prarasti savęs.

Šioje žemėje išvystyta technika, radijo, televizijų reklamos, bei greitu tempu pro mūsų akis prabėgantieji vaizdai, padaro žmogų pasimetusi laiko tekmeje. Žmogus pradeda gyventi prabėgančių nuotykių momentais, be susikaupimo, be gilesnio susidomėjimo ir be vertingo tikslo.

Kad lietuvis jaunuolis neliktų vien bedvasis kūnas,

1973. 3. 23). Gi su kursų organizavimu priešas parodo savo didelį dėmesį jaunimui ir nesigaili lėšų.

Šių faktų akivaizdoje visi laisvojo pasaulio lietuviai, ypač organizacijos turime labiau sugretinti savo jėgas, užtaisyti veikloje pasitaikančias spragas taip, kad per jas negalėtų prasišverbtį nei vienas priešų agentas. Šiandien labiau nei ligi šiol reikia vieningai stovėti sargyboje, kad priešai nepralaužtų kovos linijų, ypač saugoti jaunimą, kad nebūtų suviliojamas apgaulingais pažadais.

Artėjantis ALT S-gos seimas, tikiu, išdiskutuos šių dienų pasaulio painiavose kylančius ir mus liečiančius klausimus ir priims atitinkamus nutarimus bei sustiprins mūsų nesibaigiančią kantrybę.

Jis turi rasti laiko tame tempo pasaulyje, stabtelėti, žvelgti atgal, ką jo tėvai ir protėviai nuveikė, kokia jo kilmė, jo tautos praeitis, kad žinotų, kas dar jų nespėta atlikti, o kokie darbai dar laukia jo generacijos įnašo. Tuo žvilgiu, jis pamatys, kad jo tauta turi praeitį, istoriją, turi savo kultūrą, o jam belieka svarbiausias uždavinys tas vertybes pratęsti, papildyti kultūrą teigiamais pradais ir paskleisti plačiame pasaulyje.

Jaunimas, būdamas susipažinęs su savo kilmės istorija, bei kultūrinėmis vertybėmis, gyvendamas laisvuose, kad ir svetimuose kraštuose, jaus pareigą kovoti už savo kilmės krašto laisvę ir nepriklausomybę. Sugebės pats pasirinkti tinkamas kovos priemones, sugebės išvengti priešų klaidingų vilionių.

Tokiems viliojimams priešas stengiasi išnaudoti visas progas. Pradžioje tai buvo lyg tai nekaltas bendradarbiavimo puoselėjimas su kraštu. Apie šią bendradarbiavimo pradžią, tie kurie įdomaujamės, daug esame girdėję iš tėvų, iš mūsų spaudos, organizacijų ir kitur. Ir tai yra sunkus klausimas tiems, kurie nėra susipažinę su Lietuvos priešų komunistine praeitimi ir neseka dabarties.

Čia, svetimam krašte, dar studentu būdamas, išjungiau ir brendau Neo-Lithuania korporacijos eilėse, nes ji laikosi krikščioniškos moralės principų, kuria tautinę kultūrą, ugdo taurią, valingą asmenybę, pagal lietuviškas tradicijas. Tuo būdu, mes palaikome ryšį su seneliais, tėviške, ryšį su praeitimi ir dabarties tęsimą į ateitį. Taigi, brendau tos korporacijos dvasioje, kurios pasiryžimas, anot Tumo Vaižganto "statyti, kurti, bet niekam neardyti."

Istojaus į Lietuvių Bendruomenę, nes tada atrodė

kad ten telpa visi. Tikėjau jos idėja ir ateitim. Pradžioje, ėjau visokias pareigas skyriuose, o vėliau, buvau išrinktas ir į Lietuvių Bendruomenės New Yorko Apygardos valdybą, vicepirmininku. Ruošėme koncertus, parodas, suvažiavimus bei kitus didesnio masto renginius. Vaidybos pirmininkas, būdamas tautinės minties žmogus, gerai suprato kokia yra Lietuvių Bendruomenės paskirtis ir kokie uždaviniai buvo jos steigėjų jai skirti. Tad neturėjome jokių nesusipratimų su kitomis organizacijomis.

Kurį laiką, tarnybos reikalais buvau nukeltas, su šeima, toli nuo visų lietuviškų kolonijų ir neturėjau progos pats dalyvauti ir kitų veiklą sekti platesne prasme. Po keletos metų, kai sugrįžau, išjungiau atgal į aktyvią visuomeninę veiklą. Pamačiau didelį skirtumą, kaip lietuviškoji veikla prieš Lietuvos okupantą išeivijoje sušvelnėjo, o tėvynėje priešas neatsisakė savo griežtai vykdomos spaudos palengvinti.

Priešas jau virš 30 metų mūsų tėvynėje vykdo terorą ir rusinimą. Kas ne rusiška, apšaukia antikomunistiška, kartu naikinama tautinė samonė per mokyklos vadovėlius, netiesioginiu smurtu per jaunimo organizacijas, per spaudą, paskaitas, parodas, teatrus, kino filmus. Ir štai skaitome 1977 metų kovo 22 dieną Vilniaus Tiesoje: "Šimtai, tūkstančiai tarybinių žmonių šiandien dirba broliškose respublikose labai svarbius projektus vykdydami..." Arba toliau: "Tarybų šalies profsąjungos, susikūrusios vykstant klasiniams mūsų prieš buržuazinę ir dvarininkišką santvarką, prieš visų formų išnaudojimą ir engimą... Pastovus, neatskiriamas ryšys su Komunistų Partija, ištikimybė marksizmo, leni-

(Nukelta į 4 psl.)

Grupė suvažiavimo dalyvių su M. ir A. Sparauskais.

C. Genučio nuotr.

Šių dienų eskizai...

(Atkelta iš 3 psl.)

nizmo idėjoms ir energinga kova už jų įgyvendinimą būdinga mūsų profsąjungų veiklai visais istorijos etapais. Dabar išsivysčiusio socializmo sąlygomis, dar labiau didėja profesinių sąjungų, kaip valdymo mokyklos, ūkininkavimo mokyklos, komunizmo mokyklos reikšmė, vis svaresnis jų indėlis vystant tarybinės visuomenės gamybinės jėgas, tobulinant socialistinius visuomeninius santykius auklėjant naują žmogų.

Taigi, dirba ir mūsų broliai lietuviai, ne savo tėvynėje, bet "broliskose šalyse", ypatingai Sibire. Ir ne savo noru, o prievarta vežami, be skaičiaus darbo valandų, skursdami, badaudami. Tą ypač matome skaitydami "Lietuvių Katalikų Bažnyčios Kronikas", sekdami šių dienų atvykstančių desidentų pasakojimus bei aprašymus. Okupantai stengiasi ir tebesistengia mūsų tautą palaužti fiziškai ir moraliai, susilpninti jos valią ir ryžtą kovoti, kad net nedrįstų svajoti apie nepriklausomą ateitį. Stengiasi išauklėti komunistinį robotą — "naują žmogų".

Ne gana to, okupantai visokiais būdais vilioja ir stengiasi sunaikinti išeiviją. Gudriai kirsina visuomenės veikėjus. Ekskursijomis, kursais vilioja lankyti, o jų pasekėjai įrodinėja okupanto pasikeitimą, pegerėjimą. Ir yra nuostabu, nes man atrodo, kad visu tuo okupanto melu daug yra sužavėtų lietuvių išeivijoje. Sakoma, jog ten vyksta kultūra, pramonė, statyba. Tikrai, vyksta, bet visa tai kreipiama ne lietuviškai sąmonei palaikyti, bet jai smaugti. Visa spauda didžiausiam laisvės žlugdymui pajungta, ir tai sėkmingiausias rusinimo kelias. Vyksta statyba, bet šeimynos gyvena viename kambaryje, o gi kiti laukia buto keletą metų.

Tad matome, kaip ir to-

liau okupantas kankina mūsų tautą, o laisvoji išeivijoje daug buvusių užsispyrusių kovotojų palinko nuo amžiaus naštos. Kiti prisitaisyti pradėjo, dar kiti pesimistais liko, netikėdami į geresnę ateitį. Pradėta organizuoti vaikų keliones į okupanto stovyklas pavergtoje Lietuvoje. Dar kiti, pradėjo raginti išeivijos jaunuolius vykti į Kapsuko Universiteto ruošiamus specialius kursus.

Kursai sužavėti, išeivijos lietuviai, bando įtikinti, kad tuose kursuose dalyvaudami jaunuoliai, užsidegs tėvynės meile, sustiprins savo tautinę sąmonę. Deja, jų jau grįžo virš 60, o mes dar nepastebėjome nei vieno grįžusio ir labiau negu prieš išvykstant, suaktyvėjusio jaunuolio. O tai juk tikrai yra stebėtina, kad jaunimas pamatęs savo tėvų žemę, pajutęs gyvą, pulsuojančią tautą ir jos kančias okupanto vergijoje, grįžęs nerodo jokio entuziasmo, jokio tėvynės meile užsidegimo ir net negirdime iš jų pasisakymų prieš okupanto daromas skriaudas mūsų tautai. O gal ir nereikia stebėtis. Štai 1970 metų kovo 16 d. Chicago Tribune, buvo atspausdinta iš slaptų komunistų instrukcijų ištraukos, būtent: "Demoralizuokite jaunimą, atitraukite jį nuo religijos, naikinkite jų atsparumą ir nukreipkite gyventojų dėmesį nuo valstybinių reikalų, stenkitės perimti savo kontrolės nusistatymų formavimą. Naikinkite žmonių pasitikėjimą savo vadais, skleidami jų panieką, juos išjuokdami, naikindami jų moralę".

Studentiškas jaunimas buvo visuomet radikalus. Manau, kad daug kas iš jūsų atsimenat tas "puikias" dienas Nepriklausomoje Lietuvoje, kai "eidavote į gatvę" savo nepasitenkinimus parodyti. Gerai atsimenu ir savo studentiškas dienas šiame krašte, kai ir mano generacija buvo palyginant radikali. Norėjome

greitai viską keist, tvarkyt ir mažai kantrybės turėjome. Jau tada klaidingai sakėme, kad išeivijoje lietuvių partijų nereikia ir siūlėme viską suplakti į vieną organizaciją. "Reikalavome" iš vyresniųjų aukų Jaunimo Kongresams, stovykloms bei kitiems renginiams, nors patys jų ruošoje tingiai dirbome. Mažai skiriasi ir šių dienų mūsų išeivijos studentiška generacija. Štai, prieš kelias savaites, vieno simpoziumo metu, jaunuolis gal ir nepagalvotai paklausė, "Ko-

dėl nevažiuoti į Vilniaus kursus jei viską dar apmoka?" Nejaugi jis nesupranta, kad visa ta kelionė yra apmokama vergu kruvinu prakaitu uždirbtais pinigais. Kaip gali jaunuolis, jam duodama tokį duonos kąsnį neužspringęs nuryti? Toliau, šių dienų jaunimas, kad ir to pačio simpoziumo metu, sako kad išeivijoje partijos yra bereikšmės. Jaunuoliai turėtų pagálvoti tokį didelį įnašą tos partijos duoda vien tik spausdinant įvairius laikraščius, žurnalus, knygas. O kiek gi kitų darbų jos atlieka.

Nereikia žiūrėti į šių dienų mūsų jaunimą pesimistiškai. Vyresniųjų pareiga yra, semiantis žinias iš savo patirties, jaunimui rodyti teisingą kelią ir aiškinti to kelio reikalingumą. O gi, kai jie baigs mokslus, subręs, kur šeimas, gaus tarnybas, tai ir jie patys pamatys teisingą kelią ir jo tikslą.

Atrodo, yra daug blogybių mūsų lietuviškame išeivijos gyvenime. Bet pažvelgus į pilną vaizdą, matome, kad tos blogybės paskesta teigiamybių jūroje. Tik pagalvokime, kiek kiekvienais metais išeivijoje išleidžiama laikraščių, knygų, žurnalų, plokštelių, Kiek suren-

giama koncertų, tautinių šokių švenčių, suvažiavimų, parodų, paskaitų, sporto rungtynių ir net operos spektaklių. Turime lietuviškas radijo ir televizijos programas. Veikia skautai, neolituantai, Studentų Sąjunga, ateitininkai, partijos ir begalybės kitų organizacijų. Dirba ir mūsų veiksniai — Diplomatinė Tarnyba, ALTas, VLIKas. Turime savo pastoges — Tautinius Namus, Kultūros židinius, Jaunimo Centrus. Ir tai vyksta ne vien tik lietuviškoje Chicagoje, bet ir Los Angeles, Hamiltone, Toronte, Bostone, Philadelphijoje ir visur kitur, kur tik yra daugiau lietuvių.

Ir jūs čia suvažiavote. Suvažiavimas juk tai yra naujų pasiryžimų šventė. Jūs čia planuosite, dalinsitės darbais, svarstysite, ginčysitės, kelsite savo rūpesčius. Iš tikrųjų, tai bus lyg naujas lapas jūsų gyvenimo knygoje. Ir pagaliau skirstytis namo, su pakilia nuotaika, su aukštai pakelta galva, su naujais pasiryžimais, nes viską tai aukosite šviesesniai Lietuvos ateičiai, jos gerovei.

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SĄJUNGOS

PENKIOLIKTOJO

SEIMO DARBOTVARKĖ

SEIMAS VYKSTA SHERATON VIEŠBUTYJE

1725 J. F. Kennedy Blvd., Philadelphia, Pa.

Šeštadienis, gegužės 28 d.

10:00-11:00 REGISTRACIJA;

Seimo atidarymas ir garbės prezidiumo sudarymas;
Iškilmingas posėdis:

1. Seimui rengti komiteto pirmininko Vytauto Matonio žodis;
2. Himnai;
3. Invokacija;
4. ALT S-gos pirmininkės žodis — Emilija Čekienė;
5. Mirusių Sąjungos narių pagerbimas — Jurgis Sirusas;
6. Sveikinimai — Juozas Bagdonas;
7. Paskaita — Tautinės idėjos kelias — inž. Pijus J. Nasvytis.

12:30-2:30 DARBO POSĖDIS:

1. Seimo prezidiumo sudarymas;
2. Darbotvarkės priėmimas;
3. Seimo komisijų sudarymas;
4. Sąjungos valdybos ir revizijos komisijos pranešimai;
5. Diskusijos dėl pranešimų.

2:30-3:30 PERTRAUKA.

3:30-5:30 DARBO POSĖDIS:

1. Lietuvių Tautinio Sąjūdžio pranešimas — inž. Algis Sparauskas;
2. Pranešimas ALTos reikalais — Teodoras Blinstrubas;
3. Diskusijos dėl pranešimų.

8:00 BANKETAS.

Sekmadienis, gegužės 29 d.

10:00-12:00 DARBO POSĖDIS:

1. Skyrių atstovų pranešimai;
2. ALT S-gos Rytų Apygardos pirmininko pranešimas;
3. Skyrių veiklos apžvalga;
4. Diskusijos dėl pranešimų.

12:00-2:00 DARBO POSĖDIS:

1. Mandatų komisijos pranešimas;
2. Nominacijų komisijos pranešimas;
3. Rinkimai: Sąjungos pirmininko ir valdybos narių;
4. Kontrolės komisijos ir Tarybos narių rinkimai;
5. Nutarimų komisijos pranešimas;
6. Kiti klausimai ir sumanymai;
7. Seimo uždarymas.

Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo Draugijos "Viltis" narių susirinkimas įvyksta po ALTs Seimo toje pačioje salėje, 1977 m. gegužės 29 d.

KŪRYBA IR MOKSLAS

PABALTIEČIŲ MENO PARODA

VENEZUELOJE

(Atkelta iš 1 psl.)

tų, latvių ir lietuvių menininkais. Tuo tikslu, reiklaus ir aukštą standartą išlaikančio Caracas Modernaus Meno Muziejaus vadovybė gi darė griežtą menininkų ir paveikslų atranką. Kiekvieno menininko į katalogą buvo įtraukta nedaugiau trijų paveikslų. Išimtyms buvo padarytos tik su sekančiais menininkais: estų Eduard Wiiralt (9), lietuvių - Romas Viesulas (5) ir Vytautas Ignas (6) latvių Janis Gailis (4). Speciali garbės vieta taipogi atiteko latvių Ludolfui Liberts ir Edarui Dzenis.

Šiandien, verčiant retrospektyviai parodos katalogą, dėmesį patraukia kai kurie ypatingai vertingi paveiks-lai - unikumai. Antai parodoje buvo latvių Janio Rosantlio paveikslas 'Nuoga Moteris'. Rosentalis gyveno Čiurlionio laikais ir buvo sušaudytas Pirmojo Pasaulinio karo metu. Nežiūrint to, kad mirė visai jaunas, jis yra vienas latvių meno didžiūnų. Čia pat yra ir estės Vida Jusės tapytas Bolivarų portretas. Su tuo portretu Vida Juse laimėjo pirmą premiją pasaulinio ir vienkartinio konkurso, kurio tema buvo 'geriausias Bolivarų portretas'. Šiuo metu, dail. Juse tapytas Bolivarų portretas yra Sociedad Bolivarianos nuosavybė.

Parodos šas (posters) nutapė dailininkas Kostas Jezerskas. Pamenu, kad pamatė ašios eskizą, buvau nusivylusi. 'Kodėl Jezerskas gi nenutapo ką nors sudėtingesnio?', pagalvojau. Tačiau ašios pilną vertę supratau tuomet, kai ašis tapo iškabinta mieste, daugiausia krautuvų languose. Iš kitos pusės gatvės - jau ašis pamatai, gali perskaityti ir tuoj supranti, kad čia yra tri-

jų valstybių menininkų paroda. Vienoje vitrinoje buvo iškabintos trys skirtingos ašios: iš kitos gatvės pusės tik viena Jezersko ašis gerai matėsi ir buvo aiški. Teko pakeisti savo galvosena: 'Jezerskas yra puikus savo srities specialistas' - pastebėjau, ir netrukus išgirdau lygiai tą pačią nuomonę Muziejaus pareigūnų lūpose.

Surinkti ir gauti parodai aukšto lygio lietuvių menininkų paveikslų iš JAV buvo sunku. Buvo net numatyta, kad lietuviai parodoje dalyvausią tikėtai su Čiurlionio skaidrių audio-visual programa. Tačiau latviams ir estams spaudžiant, lietuviai kreipėsi į PLB su prašymu parūpinti tinkamų paveikslų. Gavo atsakymą, kad tuo reikalu yra tariamasi su Čiurlionio galerija. Po mėnesio pasitarimų telefonais tarp Caracaso ir Chicagos paaiškėjo, kad Bendruomenė tinkamų paveikslų parūpinti negalės. Tuomet, paskutinę minutę, parodos rengėjai kreipėsi į privačius asmenis - Vincą ir Emiliją Rastenius, kurių energijos ir didelio darbo dėka buvo gauti aukštos kokybės lietuvių menininkų paveiks-lai.

Čia reiktų pabrėžti, kad paveiks-lai parodai buvo gauti privačių, ne organizacinių pajėgų dėka. Vincas ir Emilija Rasteniai rekordiniu greičiu surinko tikrai išimtinai aukštos vertės paveiks-lus, nepaisydami anuomet JAV-se siautėjusių sniego pūgų ir susisiekimo sunkumų. Pačioj Venezueloje - Galdiko, Jezersko, Kasiulio, Murino, Paukštienės, Petravičiaus, Šileikio, Šimonio, Tamošaičio, Valiaus, Viesulo paveiks-lai buvo paskolinti iš privačių rinkinių, kurių tarpe paminėtinos Vabalo, Deveikių, Hermanavičių, Gutauskų ir Sykora kolekcijos. Parodą aplankė 6,000 popietinių žiūrovų ir antra tiek

mokinių, organizuotose rytmetinėse mokyklų ekskursijose. Parodos metu, tam tikromis dienomis, atskiroje bibliotekos salėje buvo rodoma Čiurlionio darbų skaidrės su Čiurlionio muzikos fonu ir dialogo formos paaiškinimais. Skaidres prisiuntė PLB, Jonui Kavaliūnui tarpininkaujant. Muziką ir paaiškinimus teko man pritaikyti ir įrašyti į specialią juostą su taikytą su skaidrių atranka.

Trys straipsniai apie pabaltiečių parodą atspausdinti dienraštyje 'El Universal', žinios apie parodą pasirodė net tris kartus anglų kalbos laikraštyje 'Daily Journal', straipsnis su iliustracijomis savaitiniame žurnale 'Semana', kuris tarp kitko rašė: 'Modernaus Meno Muziejus nesenai pristatė su nepaprastu pasisekimu Pabaltiečių Menininkų Parodą'. Kiek girdėjau, buvo ir daugiau parodos atžymėjimų spaudoje.

Skelbimai, kviečią aplankyti parodą ir drauge susipažinti su M.K. Čiurlionio muzika bei kūryba, kiekvieną parodos šeštadienį ir sekmadienį, buvo atspausdinti trijuose svarbiausiuose sostinės dienraščiuose. Atskiri kvietimai ir trumpi komentarai apie parodą buvo duodami rytmečiais per TV, populiarioje Sofijos Imber ir rašytojo Carlos Rangel programoje. Kaip ir visos Moder-

naus Meno Muziejaus organizuotos parodos, pabaltiečių paroda buvo atžymėta įvairių žurnalų ir laikraščių kultūrinių įvykių sąrašuose.

Tuo tarpu, pačioje parodoje, kiekvienam lankytojui buvo duodama pabaltiečių bendruomenių atspausdinta brošiūra, nurodanti Pabaltijo kraštų geografinę padėtį ir trumpai aprašanti istoriją, dabartinę padėtį; drauge brošiūroje buvo duota trumpa pabaltiečių kultūros ir meno istorijos apybraiža.

Pabaltiečių paroda, jos lygis, apimtis ir pasisekimas buvo vienas pirmųjų Venezuelos pabaltiečių bendravimo vaisių.

PASTABA: kolekcionieriams K. Jezersko ašiš ir katalogų, deja, nebeturime. Norintieji gauti parodos katalogą ar posterį dar galėtų kreiptis į Muziejų: Museo de Arte Contemporaneo, Parque Central, Caracas, Venezuela. US valiutos verte - katalogo kaina buvo \$2.25, posterio - \$1.15; oro pašto siuntimo išlaidos - \$2.

Asmenys nori pirkti Baltų Dienų Venezueloje atžymėjimui išleista J. Jonaičio spalvotą atvirutę, gali kreiptis sekanciu adresu: Casa Litwana San Casimiro, Rev. A. Perkumas, Plaza de La Vega, Caracas, Venezuela. Vienos atvirutės kaina \$0.75.

XI-TAS

PASAULIO LIETUVIŲ GYDYTOJŲ

SĄJUNGOS

IR

AMERIKOS LIETUVIŲ GYDYTOJŲ

SĄJUNGOS

SUVAŽIAVIMAS

1977 M. GEGUŽES MĖN. 27-29 D.

THE PARK PLAZA HOTEL

Carnegie at Ninety-Sixth Street

Cleveland, Ohio 44106

Phone 216-791-1900

Sekmadienis, 1977 m. gegužės mėn. 29 d.

10:00 Pamaldos Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos bažnyčioje, 18022 Neff Rd., Cleveland, Ohio

Žuvusių pagerbimas ir vainiko padėjimas prie paminklo

12:00 Pietūs

* * *

Mokslinės paskaitos Bunt's Auditorijoje, Cleveland Clinic Foundation

Dr. Ed. Lenkauskas — moderatorius

1:30 Reumatinio artrito gydymas

naudojant auksą ir penicillamine

Dr. Valdemaras Bergas

1:55 Apopleksija — dabartinis chirurginis gydymas.

Dr. Romas Sakalas

2:20 Dantų negalavimai žymių pasaulio asmenybių

Dr. Dainius D. Degėsys, D.D.S.

2:45 Pertrauka

3:00 Atheroscleroses nauji tyrimo metodai ir rezultatai

Dr. Antanas Butkus

ir

Dr. Vytolis Skriskas

3:25 Moksliniai tyrimai okupuotoje

Lietuvoje atheroscleroses ir reumatinio artrito srityje

Dr. Antanas Butkus

3:50 Senatvė palaima ar žiauri tikrovė

Dr. Regina Kulienė

4:30 Antras darbo posėdis — suvažiavimo uždarymas

6:00 Lietuvių namuose korporacijų pasitarimai, pažinčių atnaujinimas

7:00 Bendra dalyvaujančių vakarienė, šokiai.

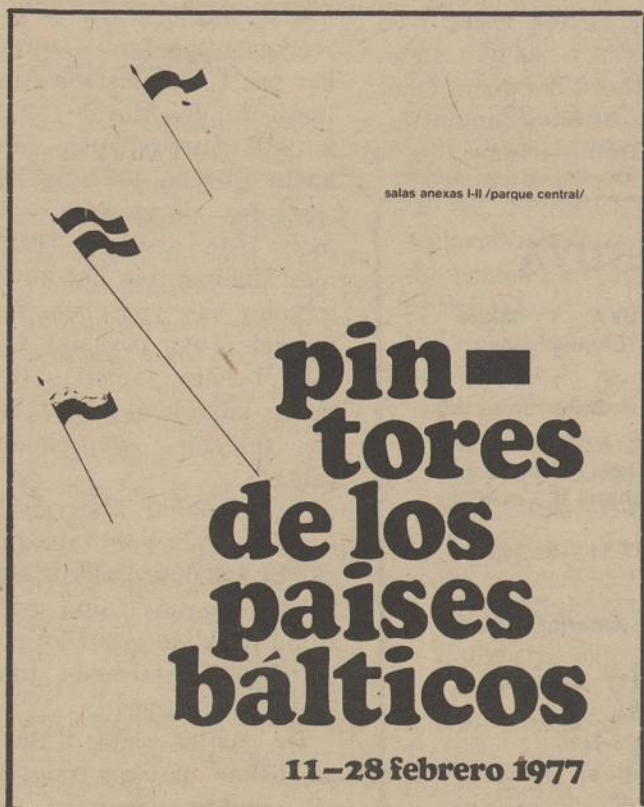
PROF. JONAS STRAUCHAS SUKAKTUVININKAS

Š. m. gegužės 7 d. prof. Jonui Štrauchui sukako 90 metų amžiaus.

Jubilatas gimęs vokiečių šeimoje istorinuose Trakuose, kur iš seno susisiekė kelios kultūros. Lankydamas Petrapilio universitetą, jaunas studentas ypač įsigilino į filosofiją. Baigęs studijas, jis ruošėsi profesūrai, be to, dėstė istoriją ir pedagogiką vokiečių gimnazijoje Petrapilyje.

Lietuvos nepriklausomybės laikais prof. J. Štrauchas priklausė prie Kauno universiteto mokomojo personalo ir dėstė filosofijos istoriją. Tuo pat metu jis kaip direktorius vadovavo vokiečių gimnazijai Kaune. Tiek universitete, tiek gimnazijoje jubilatas išauklėjo gausų šviesuolių būrį, įdiegdamas jaunimui kilnius humanizmo pradus. Apie jo bepriekaištinę toleranciją bei beotaidinį lojalumą liudija tas faktas, kad vokiečių okupacijos metu komisaras atsisakė Štrauchą patvirtinti Vytauto Didžiojo universiteto docentu ir liepė jam išvykti iš Lietuvos. Emigracijoje jubilatas

(Nukelta į 6 psl.)

Dail. K. Jezersko nupiešta spalvota parodos afiša.

Diplomatijos paraštėje (8)

Vaclovas Sidzikauskas

Taiką organizuojant

Pirmasis pasaulinis karas tikrumoje buvo Europos karas, nors paskutinėje jo fazėje taip pat dalyvavo J. A. Valstybės ir Japonija. Šis karas suardė Europos ūkį, o perdėti reparacijų reikalavimai nusmukdė Vokietijos pinigų vertę. 1922 m. sausio 6-13 d. posėdžiavusi Prancūzijos Rivieroj Cannes mieste Reparacijų Reikalams konferencija nedavė jokių rezultatų. Po jos Anglijos ministerio pirmininko Lloyd George iniciatyva 1922 m. balandžio 10 d., buvo sušaukta Europos ūkinio atstatymo konferencija Genuvos mieste Italijoje. Į tarptautinę konferenciją, pirmą kartą po karo, buvo pakviesta ir Sovietų Sąjunga, kuriai atstovavo U. R. komisaras Georgi Čičerin. Į tą konferenciją buvo pakviesta ir Lietuva. Jos delegacijai vadovavo ministras pirmininkas Ernestas Galvanauskas. Delegacija sudarė U. R. viceministeris Petras Klimas, Lietuvos atstovas Londone Tomas Norus-Naruševičius, Lietuvos atstovas Paryžiuje Oskaras Milosz-Milašius, ir aš, Lietuvos atstovas Berne. Todėl vos grįžęs iš Balkanų, išvykau į Genuvą ir įsijungiau į Lietuvos delegacijos veiklą. Lietuvai tuomet buvo opus Vilniaus klausimas, todėl savo pareiškimus bet kuriuo konferencijoj svarstyti klausimu Galvanauskas, tarsei pamėgdžiodamas senovės Romos senatorių Catoną, su jo "ceaterum censeo Carthaginam delendam esse", baigdavo reikalavimu, kad Lenkija atšauktų iš Vilniaus želigovskį ir jo vadovaujamą lenkų kariuomenę, nes kitaip nebūsiama galima įgyvendinti taikos Europoje ir sutvarkyti jos ūkinius ir susisiektimo klausimus. Tokia savo taktika jis gerokai įkyrėjo kitiems konferencijos dalyviams, bet kartu pademonstravo Lietuvos kietą nusistatymą Vilniaus klausimu.

Genuvos konferencija nedavė apčiuopiamų rezultatų. Atsiskaitymą už nusiųstą privatų užsieniečių turtą Sovietų Rusijoj konferencija pavedė svarstyti ekspertų komisijai, kuri birželio-liepos mėnesiais posėdžiavo Haagoje, bet vieningos nuomonės nepriėjo. Konferencijos užkulisyje, tačiau, vyko slapti pasitarimai tarp Sovietų U. R. komisarų Čičerino ir Vokietijos U. R. viceministerio barono von Malzan, kurie baigėsi pagarsėjusia, ir Europos politikai įtakos turėjusia, Rapallo sutartimi. 1922 m. balandžio 17 d. tame Italijos kurorte Georgi Čičerin ir Vokietijos U. R. ministras Walter Rathenau ją ir pasirašė.

Nesulaukęs konferencijos pabaigos aš turėjau išvykti atgal į Berną, nes turėjau ruošti persikėlimui į Berlyną ir, be to, vykti į Ženevą atstovauti Lietuvai ten gegužės mėnesyje vykusiai Tautų Sąjungos Tarybos sesijai, kurios darbotvarkėje buvo taip pat įrašytas Lietuvos-Lenkijos neutraliosios zonos padalinimo klausimas.

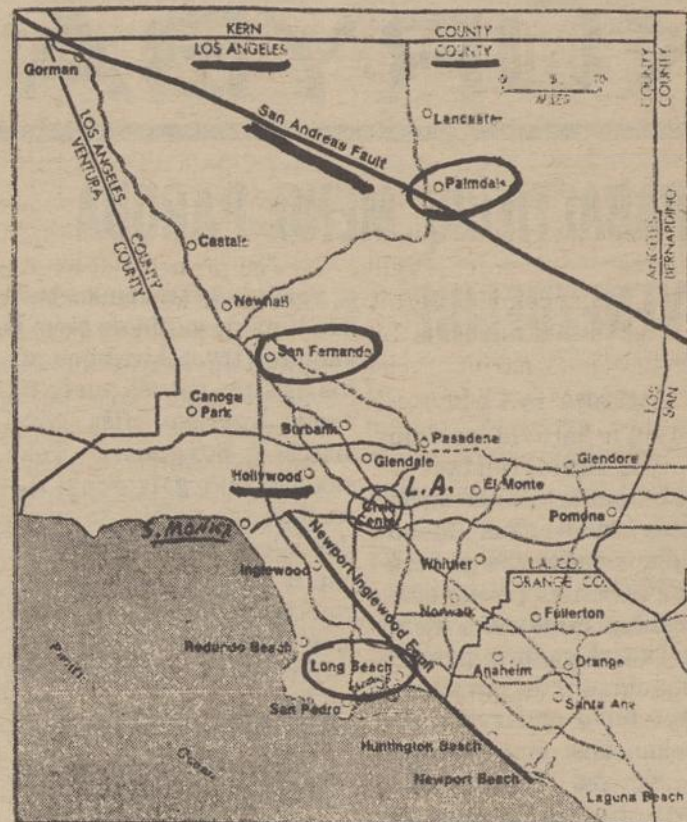
Kaip žinia, karas buvo baigtas JAV prezidento Wilsono "14-kos punktų" ir "karas karui" šūkiais. Paryžiuje posėdžiavusi Taikos Konferencija nutarė įkurti tarptautinę valstybinę organizaciją — Tautų Sąjungą. Jos organai buvo: Tautų Sąjungos Pilnatis, Taryba ir Sekretoriatas su generaliniu sekretorium prie šakys. Socialiniam teisingumui įgyvendinti ir darbi-

ninkų teisėms užtikrinti buvo įkurtas Tarptautinis Darbo Biuras. Šių tarptautinių organizacijų būstine buvo parinkta Ženeva.

Tautų Sąjungos generaliniu sekretorium buvo išrinktas Anglijos diplomatas Sir Eric Drummond, o Tarptautinio Darbo Biuro direktorium Albert Thomas, karo metu buvęs Prancūzijos kabineto narys, socialistas. Tautų Sąjungos Sekretoriato Politikos direktorium buvo paskirtas Paul Mentoux, Paryžiaus taikos konferencijos metu buvęs Prancūzijos ministerio pirmininko Georges Clemenceau vertėjas. Tautų Sąjungos Paktas arba Statutas sudarė pirmąją Versalio sutarties dalį. Jis, kaip ir Versalio Taikos sutartis, įsigaliojo 1920 m. sausio 10 d. Tarpvalstybiniam teisiniams ginčams spręsti buvo įsteigtas Nuolatinis Tarptautinio Teisingumo Teismas, su būstine Haagoje, Olandijoje, ten jau esančia Taikos Rūmų patalpose.

Lietuva, norėdama savo atstatytosios valstybės sostinę turėti savo senąją didžiosios Lietuvos kunigaikštijos sostinę Vilnių ir Nemuno žiotis bei Klaipėdą, natūralų Lietuvos išėjimą į jūrą, buvo bene dažniausias Tautų Sąjungos klientas. Pirmuoju klausimu susidūrėme su atsikūrusios Lenkijos pretenzijomis, o antruoju klausimu su Klaipėdos Konvencijos signatarais Anglija, Japonija ir Prancūzija, tikrumoje su pralaimėto Pirmojo pasaulinio karo atsigaujančia, stiprėjančia ir nacionalistine Vokietija. Reziduodamas Berne, o nuo 1922 m. birželio 10 d. Berlyne ir Berne, aš turėjau, iš dalies ex officio, ir iš dalies specialiu vyriausybės pavedimu, veikliai, o kartais ir sprendžiamai, dalyvauti visose Lietuvos bylų dėl Vilniaus ir Klaipėdos peripetijose Tautų Sąjungoje ir nuolatiniam Tautų Sąjungos Teisme Haagoje.

(Bus daugiau)

APIE PELES IR ŽMONES

ČESLOVAS GEDGAUDAS

Neseniai septynios kišeninės pelytės tapo priimtos Amerikos geologų tarpan, korespondentėmis. Jos mialai sutiko bendradarbiauti, tad jom rūpestingai buvo įrengti puikūs, moderniškai urveliai iškasti Palmdalės, Calif. dykumoje, net su gimnastikos ratukais, linksmi pabėgioti juose. "Mokslininkams" kasdien pristatomas geriausias maistas.

Dr. Durvard D. Skiles, geofizikas ir dr. Robert G. Lindberg, biologas, abu iš Kalifornijos universiteto, palaiko nuolatinį kontaktą su "kolegėmis". Atrodo gana juokinga, bet jų dialogo pagrindas yra labai rimtas, net gali kada nors pasibaigti didelė tragedija.

Mat, pelyčių urvelių grandis tęsiasi per keliolika mylių stačiai ant garsaus didžiausiojo Kalifornijos žemės plyšio "San Andrea", kuris ją kerta ištisai nuo San Diego, per Long Beach, San Fernando Valley, Palmdale, ligi San Francisco. Trijuose miestuose jau buvo buvę labai žiaurių žemės drebėjimų: San Francisco 1909 m. beveik visas buvo sugriautas, o kas liko, sudegė. Šimtas tūkstančių žmonių žuvo ar buvo sunkiai sužeisti. Taip pat Long Beach

1933 m., Los Angeles San Fernando priemiestyje 1971 m. įvyko panašios nelaimės.

O tik prieš porą metų Palmdalėje pradėjo reikštis labai nemalonus fenomenas: žemė "pasipūtė" lyg votis, iškylant keliolika centimetrų, ir vis nenustoja. Miestelis grynai apsižergęs tą nelemtą San Andrea plyšį.

Todėl dabar dr. Skiles veda derybas su dvidešimčia australijos "kengurų" pelyčių, siūlydamas joms liukusiniuose narveliuose kelių kambarių butą, pilnais baldais apstatytą, minkštų pūkų lizdelių miegamais, ir nemokamu maistu aprūpinamais. "Mokslininkės" neabejotinai tuo susigundys, papildant ir išplėčiant sąrybą prie nerimstančios prarajos.

Mat, tos visos "korespondentės" aukšto išsilavinimo: turi neapmokamą jautrumą mažiausiam žemės dundėjimui ar virpėjimui. Žmogaus žingsnį išgirsta ir jo bato smūgį jaučia per keltą šimtų pėdų. Tokio pat gabumo ir katės, todėl atsimenat, kai kaip Dirvos korespondentas buvau nuvykęs pas L. A. seismologijos instituto direktorių (1973. 2. 26), nurodydamas jam kačių elgseną 1971 m. katastrofos išvakarėse, jis man tada atsakė: "Taip, mes žinome apie kai kurių gyvulių tas ypatybes, net ūsoriai (žuvų porūšis) yra tam begalo jautrūs. Bet mums labai sunku gauti lėšų tokiems eksperimentams."

Tačiau dabar, atsižvelgus į padėtį, galų gale tapo paskirta \$23,000. Dolerių šlamėjimo garsas žaibo greitumu pasklido graužikų po grindyse. Atsirado tuoj daugybė savanorių.

Dr. Skiles sako: "Būtų ideališkas dalykas (sic!), jei pelytės, normaliai ra-

(Nukelta į 7 psl.)

Prof. J. Štrauchas

(Atkelta iš 5 psl.)

dėstė filosofiją Baltijos universitete Pinneberge. Netrukus profesorius atsistodė Vokietijon repatriavusių Lietuvos vokiečių organizacijos (Landsmannschaft) priešakin ir ilgus metus jai atstovavo. Jis taip pat palaikė glaudžius draugingus santykius su lietuvių tremtinių organizacijomis bei atskirais veikėjais. Šalia visuomeninių pareigų jubilaitas neapleido mokslinio darbo ir ypač uoliai vertė vokiečių kalbon filosofo Solovjovo raštus.

Prof. Štrauchas nuolat gyvena Vakarų Vokietijoje, Pareinyje, Linco mieste, bet turi antrą būstinę Bazelyje, Šveicarijoje.

Lietuvos Diplomatinės Tarybos šefas ministras S. Lozoraitis pasiuntė jubilaitui sveikinimo raštą. Profesorius taip pat pasveikino pasiuntinybės patarėjas dr. A. Gerutis, Berne, palaikęs visą laiką su jubilaitu artimus santykius.

1977 KELIONĖS Į LIETUVĄ

VIENOS SAVAITĖS KELIONĖS Į LIETUVĄ: 1 naktis Maskvoj, 6 dienos ir 5 naktys Vilniuj su dienos ekskursija į Kauną, 1 naktis Maskvoj.

rugsėjo 18-26 — \$858, spalio 9-17 — \$826

DVIEJŲ SAVAIČIŲ KELIONĖS Į LIETUVĄ, VOKIETIJĄ IR ANGLIJĄ: 1 naktis Maskvoj, 6 dienos ir 5 naktys Vilniuj su dienos ekskursija į Kauną, 4 naktys Miunchene ir 3 naktys Londone.

Birželio 26 — liepos 10 — \$1,253, liepos 17-31 — \$1,253

Kainon įeina kelionė iš Bostono, New Yorko arba Montreallio PAN American World Airways ar kitom IATA priemonėm. Dėl informacijų kreiptis:

ALGIRDAS MITKUS
BAL TIC TOURS
8 WHITE OAK ROAD
NEWTON, MASS. 02168

TELEF. (617) 969-1190
arba
1-800-223-7420
(prašyti kalbėti su "Pat")

Kiekvienai kelionei yra ribotas keleivių skaičius. Patartina rezervuoti sau vietą kiek galint anksčiau.

LIETUVIŲ FONDO SUVAŽIAVIMAS

ANTANAS JUODVALKIS

Suvažiavimas įvyko 1977 m. gegužės 7 d. Jaunimo Centre, Chicagoje. Pradėtas pamaldomis Jėzuitų koplyčioje už mirusius Lietuvių Fondo narius. Po pamaldų posėdžiai buvo tęsiami apatinėje salėje.

Dalyvavo 124 nariai su 3318 balsų. Atidarė Tarybos pirm. dr. Gediminas Balukas. Tylos minute pagerbtas ilgametis Lietuvių Fondo darbuotojas pulk. A. Rėklaitis ir kiti mirę nariai. Maldą sukalbėjo kun. K. Kuzinskas.

Suvažiavimui pakaitomis pirmininkavo Milda Lenkauskienė, Vytautas Kamantas ir dr. Mindaugas Vygantas, o sekretoriavo — M. Kupcikevičiūtė ir S. Kuprys.

Žodžiu sveikino gen. konsulė J. Daužvardienė, PLB pirm. Br. Nainys ir Krašto valdybos vicepirm. A. Gailiūsis. Raštu — ALTos pirm. dr. K. Bobelis, Krašto valdybos pirm. A. Gečys ir Lietuvos atstovas Washingtono dr. S. Bačkis.

Sudarytos komisijos: registracijos-mandatų — daugumoje valdybos nariai (6 asm.), vadovaujami K. Barzduko; nominacijų — M. Remienė, V. Kutkus ir dr. J. Valaitis; balsų skaičiavimo — J. Kučėnas, P. Norvilas, O. Zailskienė ir kt.; rezoliucijų-nutarimų — dr. J. Puzinas, dr. K. Ambrozaitis, St. Baras ir V. Naudžius; spaudos — Vl. Būtėnas, J. Kaunas, St. Juškėnas ir A. Juodvalkis.

Pranešimai

Pranešimus padarė Tarybos pirm. dr. G. Balukas, Valdybos pirm. dr. A. Razma ir išd. K. Barzdukas, investavimų komisijos pirmininkas P. Kilijus, pelno skirstymo komisijos pirm. dr. K. Ambrozaitis, kontrolės komisijos vardu P. So-deika ir Lietuvių Fondo lei-

Apie peles...

(Atkelta iš 6 psl.)

miai tupėdamos, kada joms laikas miegoti, staiga pradėtų panikoje lakstyti sukančią savo ratukus, o kenguriškai pradėtų šokinėti ligi lubų. Mes elektroniniu susisiekimu tuoj galėtume tai pamatyti universiteto laboratorijos aparatuose, ir tiksliai išmatuoti jų šuolių aukštį bei ratukų sukimosi greitį".

Išties, neapsakomai ideališkos sąlygos atsirastų, jas palyginant su sekančios dienos rezultatais, pabaisai įvykus... Na, mokslininkai turi savotiškus galvosenos kriterijus. Eksperimentas įrodytas!

Tai tokie dalykėliai apie peles ir žmones.

dinio — vyr. redaktorius dr. J. Puzinas.

Visi pranešimai buvo konkretūs ir kondensuoti. Daugelis jų patiekė raštu. Pini-ginės apyskaitos sudaro net 20 puslapių. Tokioje popierių gausoje reikia specialisto susigaudyti jų turinyje. Ankstyvesniuose suvažiavimuose buvo pageidavimų tokias apyskaitas pateikti Lietuvių Fondo nariams. Valdyba tai vykdo, bet kiek darbo ir išlaidų reikalauja tokias apyskaitas paruošti ir išsiuntinėti, o didesnioji narių dalis net nepavartys. Net ir šiame suvažiavime įteikta masė popierių, daugumos nebuvo pagrindiniai peržiūrėti, o pasitenkino tik trumpais daviniais.

Iš pranešimų paaiškėjo, kad Lietuvių Fondo investavimų komisija dar neišsi-kapstė iš ankstyvesnių nuostolingų investavimų ir tos pastangos reikalauja ilgesnio laiko. Šiaip Lietuvių Fondo augimas yra geras ir ateinančiais metais tikimasi žymiai didesnio pelno.

1976 m. gruodžio 31 d. Lietuvių Fondas turėjo pagrindinio kapitalo 1,215,000 dol. Per metus paaugo 103,000 dol. Pajamų turėjo 70,000 dol., išlaidų — 21,000 dol. Gryno pelno liko ir buvo paskirstyta 49,000 dol.

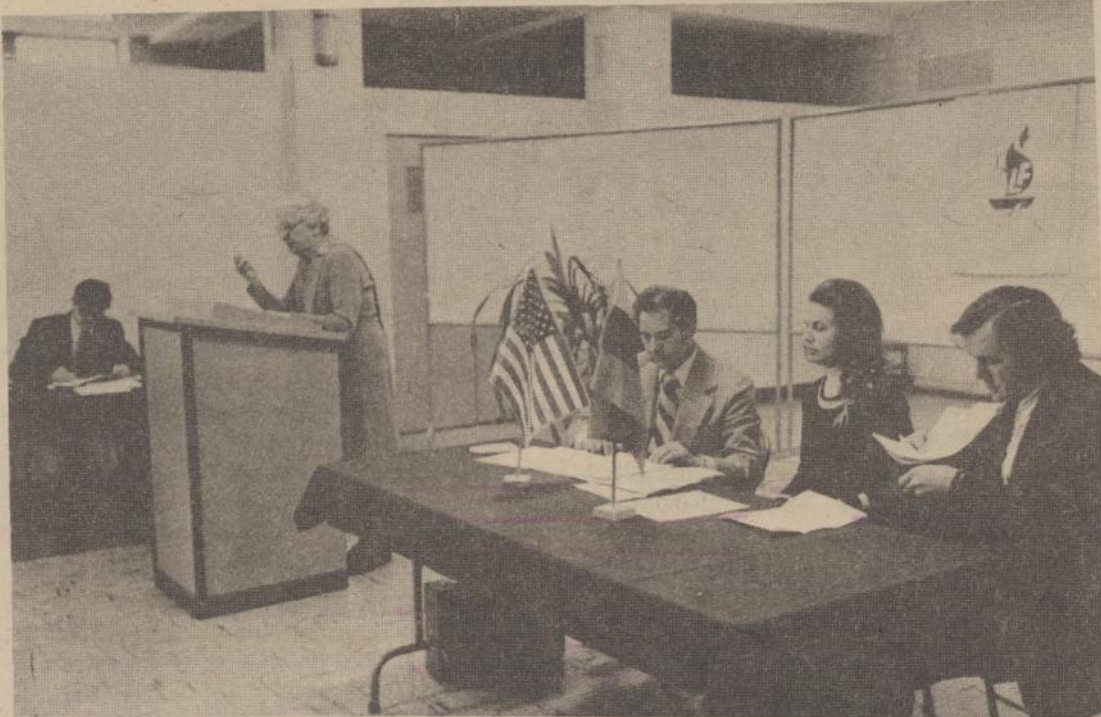
Diskusijose dalyvavo šie nariai: dr. J. Valaitis, A. Pleškys, dr. K. Pemkus, V. Kutkus, V. Naudžius, P. Sabalis, dr. A. Razma, J. Masilionis, V. Kamantas, A. Juodvalkis ir kt. Buvo kedenami investavimo ir pelno paskirstymo reikalai. L. Fondo valdybos pateikti išlaidų nuošimčiai, išvedami nuo pagrindinio kapitalo, nieko nepasako. Reiktų juos skaičiuoti nuo gautų pajamų, tada aiškiai būtų matoma kokia pajamų dalis išleidžiama administravimui.

Sunkiausias uždavinys tenka Pelno skirstymo komisijai. Buvo gauta prašymų 184,000 sumai, o paskirstyti turėta tik 49,000, bemaž tik 1/4 prašomų sumų. Kai kas buvo nepatenkinti dėl 2,000 dol. paskirimo Kr. Donelaičio mokyklos vadovėliui leisti, nors ta suma praėjo per švietimo Tarybos samatą ir pats švietimo Tarybos pirmininkas pritarė.

Po ilgesnių diskusijų patiktos Lietuvių Fondo vadovybės apyskaitos ir pranešimai buvo priimti ir patvirtinti.

Rinkimai

Kadenciją baigusią šešių Tarybos narių vieton, nominacijų komisijos vardu V. Kutkus pasiūlė perrinkti: dr. F. Kauną, inž. Kamantą, M. Lenkauskienę, St. Barą ir naujai išrinkti —

Lietuvių Fondo 1977.V.7 metinis 14-tas suvažiavimas. Iš kairės į dešinę: sek. Saulius Kuprys, kalba Lietuvos Garbės Gen. Konsulė Juzė Daužvardienė, suvažiavimo pirmininkai — inž. Vytautas Kamantas, Milda Lenkauskienė ir dr. Mindaugas Vygantas.

dr. M. Vygantą ir Pov. So-deiką. Susirinkimas pridėjo inž. J. Rimkevičių. Į Tarybą buvo išrinkti visi 6 nominacijų komisijos pasiūlytieji kandidatai. Mirusio A. Rėklaičio kadencijai užbaigti, einant įstatais, palikta parinkti Fondo Tarybai. Į kontrolės komisiją nominacijų komisija pasiūlė ir buvo išrinkti: Pr. Turūta, A. Dundzila ir A. Šantaras.

Po pietų pertraukos pranešimus padarė: Vyt. Kutkus iš Detroito (turi 302 narius su 64,000 dol.), Pr. Turūta iš Grand Rapids (52 nariai su 14,000) ir M. Lenkauskienė iš Clevelando (261 su 75,000 dol.).

Švietimo Tarybos pirm. Br. Juodelis, atsiprašė už pavėlavimą, nes turėjęs kitus posėdžius, pasveikino suvažiavimo dalyvius ir pažymėjo, kad pelno skirstymo komisija dar geriausią investavimą, skirdama didesnes sumas švietimo reikalams. Gyvosios lietuviybės išlaikymo rėmimas yra pats svarbiausias visų lietuvių reikalas.

Klausimai ir sumanymai

Stasys Baras pristatė Salomėją šamagogienę, kuri savo turimą nemažą turtą testamentu yra užrašiusi Lietuvių Fondui. Ji pasidžiaugė, kad Fondas daug dėmesio skiria lietuvių švietimo reikalams ir kvietė tuo keliu eiti ir toliau.

Tarybos pirm. dr. G. Balukas atkreipė dėmesį į palikimų reikalą. Gen. konsulė J. Daužvardienė skundžiasi, kad daug lietuvių miršta nepadarę testamentų. Tokių skaičius metai iš metų didėja. Prašo visus tautiečius sudaryti testamentus ir turtą palikti lietuviškoms institucijoms, jų tarpe ir Lietuvių Fondui.

Inflacijai ėdant dolerį, reiktų pasidaryti pelningesnių investavimų. Gliaudelis siūlė dalį Fondo kapitalo investuoti į žemę.

PLB pirm. Br. Nainys prašo Pelno skirstymo komisiją neužmiršti Pietų

Amerikos lietuvių. Yra 6 kandidatai norintieji mokytis Vasario 16 gimnazijoje, geriau pramokti lietuvių kalbą ir ją vėliau dėstyti vietinėse lituanistinėse mokyklose, tik neturi lėšų pasiekti Vokietiją ir bent metus išsilaikyti Vasario 16 gimnazijoje. Vieno mokinio kaina apie 2500 dol. Reikia kaip nors padėti Pietų Amerikoje išlaikyti atgimstantį lietuviškumą.

Švietimo Tarybos pirm. Br. Juodelis prašo nemažinti lėšų švietimo priemonių tobulinimui ir leidimui. Mokyklų išlaikymas (be naujų mokslo priemonių leidimo) mokinių tėvams kainuoja apie 162,000 dol. Ši suma yra 10 kartų didesnė, kaip gaunama iš Lietuvių Fondo. Daugiau apkrauti tėvus negalima. Turi daugiau prisidėti ir visa lietuviškoji visuomenė.

Kun. K. Kuzinskas pranešė, kad yra išėjęs LKB KRONIKOS trečias tomas. Jau išėjo iš spaudos viena knyga itališkai, laukia leidėjo paruošta ispaniškai ir Liet. Kat. Religinės šalpos rėmėjų sąjunga perėmė angliškos laidos spausdinimą. Viskam reikia pinigų ir Fondą prašo neužmiršti ir KRONIKOS leidimą paremti.

A. Juodvalkis siūlo investavimus daryti tokius, kad palūkanos būtų kuo gausesnės be didesnės rizikos. Kaip matome iš prašančių, pinigai reikalingi šiandien, bet ne po 10 metų. Investuoti pinigai į žemę, kasmetinių palūkanų neneša, o po 10 metų gali nebūti pinigų prašančių.

Vladas Būtėnas prašo aiškesnių gairių dėl leidiamo "Vardyno". Pasisakė dr. J. Puzinas, V. Naudžius, dr. J. Valaitis ir kt. Pirmininkaujantis V. Kamantas suformulavo nutarimą, kurį suvažiavimas priėmė, būtent: Lietuvių Fondo suvažiavimas pritaria Valdybos leidžiamai knygai ir prašo ją išleisti. Vyr. redaktorius dr. J. Puzinas pastebėjo,

kad knyga gali pasirodyti kitam suvažiavimui 1978 m.

Rezoliucijas perskaitė dr. J. Puzinas. Dėkojama Tarybai, Valdybai, visoms komisijoms, prašoma priimti dėmesin išskeltus klausimus, pritaria Lietuvos istorijos ir "Vardyno" leidimui, lit. švietimo rėmimui ir jauniosios kartos žmonių įtraukimui į Lietuvių Fondo veiklą, pabrėžia palikimų reikšmę ir dėkoja spaudai, radiui ir TV.

Suvažiavimas trukęs 5 valandas, baigtas Lietuvos himnu.

Pastabos

Pelno skirstymo komisijos pirm. dr. K. Ambrozaitis teisingai pastebėjo, kad yra organizacijų, kurios jau atsisakė ieškoti mecenatų savo veiklai paremti, o pasikliauja tik Lietuvių Fondo dosnumu. Netikslu remtis tik vienu Fondu, bet reikia ieškoti ir kitų šaltinių.

Spaudoje (Naujienos Nr. 108) pasirodė dr. J. Balio laiškas Lietuvių Fondo reikalui, yra netikslus. Jeigu jau priimti dėmesin nurodytą \$1,418,815 sumą (iš kur?), tai ji buvo parašymo dieną, bet ne 1976. I. 1 d. Palūkanas duoda turėtas kapitalas 1976 m. Taigi, pagal šį skaičiavimą gautume (1,111,000 × 71½%) 83,325 dol., bet ne 106,400 dol., kaip tame laiške apskaičiuota. Kaip matome, yra nemažas skirtumas. Komisija pelną skirstė 3 kartus per bėgamus metus. Kitais laiško klausimais tegu kalba kompetentingi asmenys, man gi rūpėjo tik pastebėti, kaip lengvabūdiškai ir neatsakingai operuojama skaičiais.

PHYSICIAN WANTED — FULL-TIME PHYSICIAN

FOR MODERN 350 BEDD Infirmary and Extended Care Facility in growing Orange County, in Goshen, New York.

Attractive salary with excellent County employee benefits (retirement plan and hospitalization provided) NEW YORK STATE LICENSE NECESSARY.

WRITE TO: MICHAEL TEMCHIN, M.D. MEDICAL DIRECTOR ORANGE COUNTY HOME AND INFIRMARY P. O. BOX 59 GOSHEN, NEW YORK 10924 (19-23)

laiškai Dirvai

DAR DĖL NEATSAKYTŲ KLAUSIMŲ

Kasperas Radvila Dirvos š.m. kovo 31 d. numeryje kelia kai kurias abejones dėl Tomo Venclovos misijos. Su tikdamas su labai logiškais p. Radvilos vaikaičių abejojimais, norėčiau juos papildyti kai kuriom savo pastabom ir gan savotiškais dr. Venclovos teiginiais iš jo viešos paskaitos Kalifornijos universitete š.m. balandžio 19 d.

Pirmiausia, daugelį lietuvių ir, tur būt, nemažą skaičių amerikiečių klausytojų nustebino faktas, kad Venclova, pristatytas auditorijai kaip lietuvis, pasirinko skaityti savo paskaitą ... rusiškai (su vertėju į anglų kalbą). Iš klausytojų garsinės reakcijos (staigaus juoko, nusistebėjimo ir t.t.) aiškiai matėsi, kad didelė jų didžiūma galėjo sekti vien tik anglišką paskaitos vertimą (įskaitant, žinoma, ir jaunesniosios kartos lietuvių). Taigi, jei Venclova būtų skaitęs tą paskaitą lietuviškai, su vertėju į anglų kalbą, tai bent lietuvių būtų galėję sekti ją originalioje versijoje.

Papasakojęs apie disidentų judėjimą Sovietų Sąjungoje bendrai ir perėjęs į padėti Lietuvoje, prelegentas padarė porą pastabų bei pareiškimų, kurie ne vienam lietuviui, o gal ir kai kuriam geriau informuotam amerikiečiui, sukėlė pagrįstų klausimų bei abejojimų.

Pavyzdžiui, šitoks dr. Venclovos tvirtinimas (cituoju lietuvišką vertimą): 'Aš turiu pareikšti, kad mes, tame skaičiuje ir aš pats, jokiū būdu nesame Sovietų Sąjungos priešais' (Ja dolžen zaja-vit', čto my, i ja v tom čisle,

ne v kojem slučaje ne vrugi Sovietskomu Sojuzu'). Kaip tai suprasti? Kuris lietuvis skaito okupantą - Sov. Sąjungą - savo draugu, ne priešu? Persasi išvada, kad disidentų judėjimo tikslas yra išsikvoti sau vien tik daugiau pilietinių, bet ne politinių teisių (kovoiant prieš sovietinį režimą kaip toki). Kad rusų disidentų tikslas yra toks, mums yra suprantama (Rusija nėra okupuotas kraštas). Bet lietuvių - ...? Pagal Venclovos tvirtinimą išeitų, kad jei Sovietų Sąjunga duotų daugiau pilietinių teisių (civil rights) lietuviams Lietuvoje, tai viskas būtų tvarkoj ir mūsų tėvynė galėtų laiminti gyventi Sovietų Sąjungos globoje.

Toliau, kalbėdamas apie sovietinę spaudą Lietuvoje ir reakciją į ją (rezistenciją) Venclova, atrodo, vengia vartoti tam terminą 'sovietinė' ar 'tarybinė' valdžia, režimas ar kariuomenė, versdamas visą atsakomybę už tai Stalinui, bet ne sovietinei valdžiai ar sistemai bendrai. Taip, pavyzdžiui, liedsdamas trumpai ginkluotą antisovietinio pasipriešinimo periodą Lietuvoje, jis, vietoj pavadinęs juos 'antisovietiniais', vadiną juos mums dar iki šiol negirdėtu vardu - 'antistalininiai partizanai' ('antistalinskije partizany'), lyg ir norėdamas pabrėžti, kad jie kovojo vien prieš Stalino režimą. Nejaugi Venclovai nežinoma, kad tie 'antistalininiai partizanai' buvo viešai teisiami ir sušaudomi dar ir 1962 metais, jau devyneriems metams praėjus po Stalino mirties ir šešeriems po jo pasmerkimo. Jei jie buvę vien 'antistalininiai', tai kam juos teisti ir žudyti jau pasibaigus stalininiam režimui? Kur čia logika?

Jis ir Raudonąją sovietinę armiją, išgyjavusią 1940 m. į Lietuvą, vadina 'Stalino karinių dalinių' vardu.

Pasiklausęs tokių kalbų bei išvedžiojimų, žmogus nenoromis pagalvoji - kame šuo pakastas. Ar tie lietuviški disidentai, palyginant lengvai išvykę iš Lietuvos ir su teise grįžti (!), tik pripuolamai iškelia tokias mintis ir daro tokius pareiškimus, ar tai yra gerai apgalvoto sovietinio plano dalis, kad dar labiau suskaldyti išeiviją ir palenkti ją savo pusėn, kad ji pagaliau susitaikytų su status quo okupuotoje Lietuvoje.

Žinoma, kai kas gali pasakyti, kad įtarinėti asmenį, atvykusį į Vakarus, dėl jo viešų pareiškimų - nežinant tikrai visų aplinkybių bei užkulisių - būtų ne visai teisinga ir objektyvu. Sutinku. Ir vis dėlto, kaip širdy palieka abejojimai ir tie 'neatsakyti klausimai'.

J.K.
Berkeley, Ca.

Una historia de pasión

Dirvos balandžio 21 d., 1977 m. numeryje, penkto puslapio kairiajame žemutiniame kampe išspausdintas, atrodo, nesenai pasirodžiusios knygos viršelio fac-simile (po įžvaliai žiūrinčia akimi): 'Vienos Aistros Istorija, Migelis Unamuno'. Žemiau pažymėta, kad tai - romanas, ir nurodytas vertėjas. Atseit - vertimas.

Bet kas yra knygos autorius? Miguel de Unamuno y Yugo, jei dar būtų gyvas, savęs neatpažintų.

'Migelis' - nepažymėtas kirtis. Lietuviškai galėtų tarti dvejai: - arba 'Migelis' (kaip 'didelis'), arba 'Migėlis' (kaip 'miegelis'); neužmirškime, kad 'e' lietuvių kalboje niekada netariama siaurai (kaip pranzūziškame 'Michel') jei ant jos neuždėtas taškas - 'ė'.

Ir dar: kurios valstybės konstitucija ar įstatymais pasirėmus iš de Unamuno atimta jo pavardės neatidoma dalelytė 'de'? Negirdėjau, kad tai būtų padarę ar kairėjanti Ispanijos respublika prieš civilinį karą, nei vėliau ilgus metus valdęs Generalisimo Francisco Franco (o gal reikėtų rašyti: 'cheneralisimas Pranciškus Prankas?'), nei jaunasis karalius, Juan Carlos (Chuanas Karlas).

Ak, taip, atsimenu istorijas apie mūsų fonetinę rašybą. Ir pats esu jos šimtaprocentinis šalininkas - bet tik lietuvių kalboje. Laimei, rašome lotyniškais rašmenimis, ir nesame priversti svetimžodžius transliteruoti, kaip, pvz., rusai, iki šiol besilaiką savo 'graždankos', prieš kurią savo laiku didvyriškai atsispyrė moderniško

vienos aistros istorija

Migelis Unamuno

• Migelis Unamuno. VIENOS AISTROS ISTORIJA. Romanas. Vertė Povilas Gaučys. Išleido Rūta 1977 m. Kalbą žiūrėjo Pr. Razminas. Viršelis Vytauto Virkau. 160 psl.

sios lietuviškos kultūros kūrėjai, knygnešių padedami.

Prisiminus rusišką rašybą: taip, deja, dabar okupuotoje Lietuvoje dirbą rašytojai yra priversti svetimžodžius ir svetimas pavardes transliteruoti iš rusų kalbos, atsisakant originalo. Todėl ir Aleksio Churgino išverstą ir Vilniuje 1960 metais išleistą 'Faustą' yra parašęs, pasirodo, 'Johanas Volfgangas Getė', o ne Johann Wolfgang von Goethe ...

Prie ko prieinama, štai keletas pavyzdžių, paimtų iš Antano Venclovos 'Vidurdienio Vėtros', Vilniuje 1969 metais išleistos (kuri tik šiomis dienomis man pateko į rankas):

262 psl.: 'Džovanis Džermanetas, plačiai žinomas italų revoliucionierius';

263 psl.: 'ispanų rašytojas, Tarybų Sąjungoje atsiradęs po Ispanijos pilietinio karo, Sesaras Ardonada' (ar tai nebūtų César Arconada? - neužmirškime, kad 'C' žodyje 'César' ispanai netaria kaip 's', bet kaip minkštąją anglišką 'th' žodyje 'think');

268 psl.: Stefanus Cveigas;

286 psl.: - tai jau pilna tirada: ir 'Anatolis Fransas su šlepetėmis', ir A. Morua 'Baironas', ir 'Budenbrokus' ir 'Tekerėjū' (tur būt, Thackeray), etc., etc., etc.

Deja, net ir mūsų atviro žodžio mėnraštis 'Akiračiai' savo vasario, 1977 m. 2(86) numeryje duoda perlą: Eldridž Klyver ... (dar gerai, kad ne Eldridžas Klyveris).

Kaip mums patiktų, jei anglų kalbos spauda transliteruotų 'Dirvos' redaktoriaus pavardę ir išspausdintų: 'Veetowtasse Guedgowdasse'?

Ar ne laikas grįžti į Vakarus Europą, į kurią, bent oficialiai, orientuotis mėgome, ir save nuo Azijos skyrėme, per ilgus metus?

Stepas Mackevičius

1977 EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ iš BOSTONO, CHICAGOS, NEW YORKO

DAR YRA VIETŲ ŠIOSE GRUPĖSE:

Vienos savaitės: Rugsėjo 21 — \$838.00
Rugsėjo 28 — \$838.00

Dviejų savaitių:

Gegužės 25 — \$1045.00 Rugpiūčio 10 — \$1195.00
Birželio 15 — \$1158.00 Rugsėjo 7 — \$1158.00
Liepos 13 — \$1195.00 Gruodžio 21 — \$999.00
Liepos 27 — \$1195.00

Prie šių grupių galima jungtis iš VISŲ KITŲ MIESTŲ su papildomu mokėsiu.

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE

393 West Broadway, P. O. Box 116
South Boston, Mass. 02127
Telefonas: (617) 268-8764

Savininkė: ALDONA ADOMONIENĖ

GRUPĖSE VIETŲ SKAIČIUS RIBOTAS —
PATARTINA REGISTRUOTIS KUO ANKSČIAU.

Darbo valandos: Kasdien nuo 9-5, penktadieniais nuo 9-7.
Šeštadieniais uždaryta.

PRICES ARE NEW, based on double occupancy and are subject to changes and/or Government approval.

Norintiems atsikviesti giminės iš Lietuvos sutvarkome reikalingus iškviatimo dokumentus.

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktorai
6845 SOUTH WESTERN AVE.
CHICAGO, ILL.

Trys Moderniškos Koplyčios
Mašinoms Vieta
Tel. 737-8600
Tel. 737-8601

Dar galima gauti!

R. SPALIO
ROMANAS

'Mergaitė iš geto'

366 psl., kainavęs 5 dol., didelį pasisekimą sulaukęs skaitytojuose, per trumpą laiką buvo išparduotas. Liko dar nedidelis kiekis su mažais rišyklos defektais ir be aplanko, parduodant po 3 dol. Užsakiusiems tuoj išsiųsime.

— — — IŠKIRPTI — — —

Siunčiu 3 dol. ir prašau atsiųsti man R. Spalio romaną "Mergaitė iš geto".

Pavardė ir vardas

Adresas

Chicagos lietuviai

ANTANAS JUODVALKIS

PAGERBTOS MOTINOS

Korp! Neo-Lithuania turi tradiciją kiekvienais metais pagerbti motinas. Motinų pagerbimas įvyko š. m. gegužės 8 d. Tautiniuose Namuose, Chicagoje.

Į pagerbimą atvyko jaunųjų korporantų dalis su savo atžalynu. Motinos diena yra vienintelė proga šeimoms tapusavyje pabendrauti ir arčiau susipažinti. Gyvename išsisklaide po plačią apylinkę, tad dažniau susirinkti į vieną šeimą yra sunkoka. Antras šeimų susitikimas įvyksta gamtoje, ruošiamose gegužinėse.

Motinų prisiminimą pradėjo pirm. Zigmas Mikužis. Prisiminė lietuves motinas, auklėjančias savo vaikus patriotinėje dvasioje, kovojančias už lietuviškumą išlaikymą ir lietuvių kalbos išmokymą. Lietuvė motina, kur ji bebūtų: savo tėvynėje, tremtyje, ar Sibiro darbo stovyklose, visad lieka kovojanti už savosios tėvynės Lietuvos išlikimą ir lietuviškumą išlaikymą.

Meninėje dalyje, jaunųjų korporantų atžalynas deklamavo, skambino ir sveikino savo mamytės.

Viena iš tų jaunųjų dalyvių, Jultė Gotceitaitė pa-

Motinų pagerbimo programos vedėja Jultė Gotceitaitė. A. Plaušinaičio nuotr.

skaitė eilėraštį, prozos gabaliuką ir pravedė programėlę. Po eilėraščių pasakė Sauliukas Modestas ir Poviliukas Gotceitas, o pianinu paskambino solo ir duetu Pavilionių atžalynas Dariukas ir Ritas.

Programėlė buvo trumpoka ir mažieji negausiai įsijungė į savo mamytėjų pasveikinimą, nors salėje matėsi ir daugiau šeimų su savo prieaugliu, neišdrįsusių išeiti į sceną.

Antra tokia proga nusi-mato š. m. birželio 12 d., išvyka į gamtą, gegužinė.

MIRĖ PULK. ANTANAS RĖKLAITIS

Balandžio 30 d., išvykęs į savo gimtųjų vestuves netoli East St. Louis, Ill. vietovės, sveikinimo kalbą pa-

Korp! Neo-Lithuania Chicagoje motinų pagerbime gegužės 8 d. Tautiniuose Namuose publika klausosi mažųjų atliekamos programos. A. Plaušinaičio nuotr.

sakęs, staiga mirė Lietuvos kariuomenės gen. štabo pulkininkas Antanas Rėklaitis.

A. Rėklaitis buvo gimęs 1897 m. gruodžio 24 d. Dugirdėlių km., Alytaus valsč. ir apskr. Mokėsi Veiverių mok. seminarijoje ir ją baigė 1918 m. (karo metu buvo evakuota į Ukrainą). Tais pačiais metais grįžo į Lietuvą ir mokytojavo pradžios mokyklose, bet netrukus įstojo į Lietuvos kariuomenę ir 1919. XII. 16 baigė karo mokyklos II-ą laidą.

Dalyvavo kovose su lenkais ir Klaipėdos krašto atvadavime. 1924 m. baigė Aukštuosius karininkų kursus Kaune, o 1933 m. gen. štabo akademią Prahoje. 1935 m. atkūrė 3 dragūnų Geležinio Vilko kavalerijos pulką ir jam vadovavo iki rusų raudonosios armijos okupacijos. A. Rėklaitis be tiesioginių pareigų pulke, lektoriavo karo mokykloje ir gen. štabo kursuose. Bendradarbiavo spaudoje, paruošė kalaverijos taktikos statutą.

Rusų raudonajai armijai okupavus Lietuvą, pulk. A. Rėklaitis 1940. VII. 25 d. pasitraukė į atsargą.

1944 m. pasitraukė į Vokietiją ir buvo vienas iš Wiesbadeno lietuvių stovyklos organizatorių. 1949 m. atvyko į Ameriką ir apsigyveno Chicagoje. Visą laiką aktyviai dalyvavo visuomeninėje veikloje, ypač karių organizacijose (LKV S-ga ir Ramovė). Duoną pelnėse pardavinėdamas nekilnojama turtą (Real estate agentas).

Nuo pat Lietuvių Fondo įsisteigimo aktyviai dirbo Taryboje ir Valdyboje, kaip vykd. vicepirmininkas, vajų vedėjas ir medalių platintojas. Pastaruoju metu buvo atsidedęs Lietuvių Fondo leidinio — VARDYNO paruošimu ir išleidimu. Darbas gerokai pastumėtas pirmyn.

Priklausė Lietuvių Bendruomenei, Lietuvių Fondui, LKV S-gai "Ramovė", Džukų draugijai, Amerikos Lietuvių Tautinei Sąjungai, Lietuvių Tautiniams Namams ir kt.

Atsisveikinimas su velioniu Antanu Rėklaičiu įvyko gegužės 4 d. Petkaus Marquette Parko koplyčioje.

Atsisveikinimo akademią pravedė ir velionio gyvenimo kelią aptarė L. K. V. S-gos "Ramovė" centro valdybos pirm. gen. štabo pulk. Karolis Dabulevičius.

Kalbėtojus ribojant, atsisveikinimo žodį turėjo progos pasakyti šie asmenys: K. Dabulevičius atsisveikino savanorių-kūrėjų ir birutiečių vardu, dr. A. Razma — Lietuvių Fondo, Ad. Švažas — AL Tautinės Sąjungos ir J. Jurkūnas — LT Namų.

Palaidotas gegužės 5 d. iš Gimimo šv. Mergelės Marijos (Marquette Parko) bažnyčios lietuvių šv. Kazimiero kapinėse. Maldas atkalbėjo ir velionį A. Rėklaitį į kapines palydėjo kan. V. Zakarauskas. Mišias atnaušavo velionio pusbrolio kun. J. Borevičius, S. J. Pamaldų metu solo giedojo J. Vaznelis.

Koplyčioje, bažnyčioje ir kapinėse dalyvavo daug žmonių ir išreiškė paskutinę velioniui pagarbą. Palaidotas šalia savo anksčiau mirusios žmonos ir brolio. Kapinėse buvo sugiedotas Lietuvos himnas, užberta saujelė lietuviškos žemės, o karstą dengusi tautinė vėliava, įteikta jo sūnui Vytautui.

Ilsėkis Viešpatyje, tauris lietuvi!

NAUJA CHICAGOS LIETUVIŲ TARYBOS VALDYBA

Chicagos Lietuvių Taryba gegužės 7 d. buvo sušaukusi savo metinę konferen-

ciją Chicago Savings patalpose. Ją pravedė pirm. Kristina Austin. Altos valdybai atstovaudamas, konferenciją pasveikino vicepirm. Teodoras Blinstrubas, padėjo už atliktus darbus ir 7000 dol. auką centrui, pa-informavo apie dabartinius Altos darbus. Atsakinėdamas į klausimus ypač išryškino sklandų bendradarbiavimą tarp Vliko ir Altos.

Konferencija priėmė rezoliuciją, skatinančią lietuvių visuomenę vieningomis pastangomis siekti Lietuvos laisvės.

Išrinkta nauja valdyba: Rimas Šarka, vicepirmininkai: Ignas Andrašius, Algis Jasaitis, Mykolas Pranėvičius, vykd. sekretorius Vincas Samaska, finansų sekretorius Antanas Švitra, protokolų sekretorius Stasys Mankus, patikėtiniai: Eufrozina Mikužiūtė, Teodora Kuzienė, Charles K. Smilgys ir Oskaras Kremeris. Chicagos Alta ir jos valdyba sudaryta iš atstovų, kuriuos paskyrė Chicagos Amerikos Tautinė Sąjunga, Amerikos Lietuvių Katalikų federacija, Amerikos Lietuvių Tautinė Sandara, Chicagos Lietuvių Socialdemokratų IV kuopa, Tautinio Atgimimo Sąjūdis, Lietuvos Vyčių Chicagos apskritis, Vilniečių Sąjunga, Anglijos Britanijos Lietuvių klubas.

Rotacine tvarka pirminkai kasmet būna iš kitos grupės. Šiame pirminkas Rimas Šarka yra iš Tautinės Sąjungos, Chicagos skyriaus.

TAUPYKITE DABAR

Pas mus. Ne visi tarnautojai yra lietuviai, bet kiekvienam skyriuje galima susikalbėti lietuviškai.

UŽ CERTIFIKATUS MOKAME:

7 3/4% — 6 metų su \$1,000, minimum.

7 1/2% — 4 metų su \$1,000, minimum.

6 3/4% — 30 mėn. su \$1,000, minimum.

6 1/2% — 1 metu su \$1,000, minimum.

VĖLIAVOS DUODAMOS NEMOKAMAI pradėjus naują taupymo sąskaitą. Gausite vieną amerikietišką ir antrą pagal pasirinkimą su stovu. Kitos dovanos duodamos sąskaiton įdėjus atitinkama sumą.

SAVINGS INSURED UP TO \$40,000.00 BY F.S.L.L.C.

Saint Anthony Savings

1447 So. 49th Court • Cicero, Illinois 60650

Phone (312) 656-6330

Open Mon., 9-8; Tues., Thurs., Fri., 9-5; Sat., 9-1; Closed Wed.

Juozas Gribauskas, vedėjas

PETKUS
LAIDOJIMO ISTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2108-9

TRYŠ MODERNIOS KOPLYČIOS

Australijos padangėje

ANTANAS LAUKAITIS

PABALTIEČIŲ SPORTO ŠVENTĖ

Australijoje, jau tradicija virtusios, Pabaltiečių sporto šventės vyksta kas antri metai didžiuliosiose šio krašto miestuose. Paskutinioji V-ji šventė įvyko š. m. balandžio 25-27, ilgojo kariuomenės dienos savaitgalio metu Melbourne. Jeigu lietuvių sporto šventėse, įvykstančiose kiekviena - metais, yra rungtyniaujama kone visą savaitę įvairiose sporto šakose, tai Pabaltiečių šventėse susitinkama tik vyrų, moterų ir jaunių krepšinyje ir tinklinyje.

Nors šventės metu Melbourne ir buvo jau savaitę užsitiesęs alyvos gamintojų streikas ir vietiniai gyventojai beveik negalėjo visiškai naudoti savo automobilių, tačiau šventė pasisekė labai gerai ir žiūrovų buvo gana daug.

Pačią šventę organizavo Melbourne jungtinis baltų komitetas, kuriam vadovavo Melbourne sporto klubo "Varpo" pirmininkas R. Ragauskas. Atidarymo iškilmės buvo įspūdingos ir gražios. Olimpiniam krepšinio Australijos rinktinės žaidėjui latviui R. Blicevs, palydint lietuvių ir estų merginoms, įnešus Australijos vėliavą, į krepšinio aikštę, nešant savas tautines vėliavas, įžygiavo visų trijų tautybių sportininkai. Po trumpo sveikinimo žodžio, šventės rengėjų pirmininkas R. Ragauskas, pakvietė šią šventę atidaryti buvusį Australijos ministrą pirmininką ir dabartinį Parlamento vadą B. Snedden, kuris savo žodyje pasidžiaugė pabaltiečių tokiu gražiu bendravimu ir dideliu įnašu į Australijos gyvenimą. B. Snedden sveikindamas ir jo nuoširdus žodis buvo sutiktas karštais plojimais. Po oficialaus atidarymo ir sugrotų visų tautybių himnų, V-ji Pabaltiečių Sporto šventė tapo atidaryta.

Sportinėse varžybose šį kartą labai gerai ir kovin-

gai pasirodė visos lietuvių komandos. Greičiausiai iš Kanados atplaukęs šūkis, kad 1977-ji metai yra pasiruošimo prieš Pasaulio lietuvių žaidynes, metai, paveikė ir Australijos lietuvių sportininkus, nes jau nuo pat metų pradžios visose šakose yra dirbama ir treniruojamasi.

Kaip ir visuomet anksčiau varžybų svarbiausios rungtys buvo krepšinyje. Didelę staigmeną šiose varžybose padarė mūsų jauniai. Tiek mergaitės, tiek ir berniukai pasirodė labai gerai ir gana lengvai nugalėjo estų komandas. Su latviais kovos buvo šiek tiek sunkesnės, tačiau ir čia lietuviai pasirodė pranašesni ir gana įtikinančiu rezultatu laimėjo ir tapo šventės nugalėtojai.

Pačios įdomiausios krepšinio rungtynės buvo tarp lietuvių ir latvių moterų. Lengvai nugalėję estes, mūsų moterys su dideliu pasitikėjimu pradėjo žaidimą prieš latves. Pirmasis puslaikis buvo gana apylygus, nors lietuviams ir visą laiką vedant, tačiau antrajame puslaikyje mūsų merginos, parodė tokį puikų žaidimą, gana lengvai iškovojo pergalę. Stebint šią Australijos moterų krepšinio rinktinę, man kyla viena džiuginanti viltis būsimose varžybose Toronte. Mūsų vyrams neturint jokių vilties nors žaidimą ir kovingumą aikštėje jie išlaikys iki pačio galo, su mūsų merginomis būkite atsargūs amerikiečiai ir kanadiečiai, nes jos tikrai geros.

Vyrų rinktinė, laimėjusi prieš estus, turėjo suklypti prieš latvius, kurių rinktinė buvo atvežta iš Adelaidės ir kurioje žaidė vienas Australijos, vienas olimpinis ir du Pietų Australijos rinktinės žaidėjai. Latvių žaidimas buvo geresnis, nors pirmą puslaikį kova buvo ir apylygė.

Tinklinyje mūsų moterys, kurios intensyviai pradėjo dirbti tik prieš metus

Iškilioji moterų krepšinio rinktinė. Pirmoje eilėje iš kairės: R. Šidlauskaitė, R. Rupinskaitė, treneris S. Visockis, E. Vyšniauskaitė, V. Jocyte. Antroje eilėje: A. Sonaitė, R. Grigonytė, J. Pikelytė, A. Tamošiūnaitė ir R. Kasperaitytė.

laiko parodė didelę pažangą ir, nors ir pralaimėjo prieš abi tautybes, tačiau sužaidė labai gražiai ir matosi didelio darbo gražūs vaisiai.

Vyrai padarė varžybose didelę staigmeną. Nors ir pralaimėjo prieš estus, kurie čia yra nenugalimi, lietuviai po labai gražios kurturiu estų kovos, laimėjo prieš latvius. Tai buvo pirmas kartas, kada buvo laimėta prieš latvius, kurių tinklinio žaidimas buvo visuomet aukštesnio standarto negu lietuvių.

Po visų sportinių varžybų, įvyko Latvių Namuose užbaigtųjų balius, kurio metu, galingai skambant lietuviškoms dainoms (kitų tautybių nesigirdėjo), jaunimas gražiai užbaigė šią Pabaltiečių sporto šventę.

III-SIS PABALTIEČIŲ JAUNIMO SEMINARAS

Pabaltiečių jaunimas gražiai bendradarbiauja ne tik sporto aikštėse, bet ir kultūrinėse arenose. Adelaidėje, Estų Namuose, įvyko Pabaltiečių III-sis Jaunimo Seminaras. Gražiai išdekoruotoje salėje, papuoštoje estų, latvių ir lietuvių vėliavomis taip pat buvo sukurta ir tautinių išdirbinių parodėlė. Šių seminarų tikslas yra kaip nors daugiau sutraukti Pabaltiečių, jau antrosios kartos jaunimo į vieną krūvą, išlaikant savo tautines tradicijas ir jas perduodant būsimosioms kartoms. Šis seminaras susidėjo iš dviejų dalių, po tris paskaitas kiekvienoje. Pirmoji dalis buvo iš istorinės pusės ir antroji iš dabarties. Istorines paskaitas skaitė: latvaitė apie latvių istoriją, estaitė apie estų ir lietuvių Jūratė Grigonytė — Lietuvos istorija. Visos paskaitos buvo įdomios ir giliai išgvildenusios mūsų praeities istoriją. Pirmajai daliai pasibaigus, pertraukos metu, buvo rodoma filmas apie darbo stovyklą Rygoje. Šis filmas slapta buvo susuktas 1976 metais ir atgabentas į Vakarų. Filmoje buvo rodoma stovykla, apsupta spygliuotomis vielomis, kalinius vėžant į darbus sunkvežimiais ir juos lydint ginkluotiems

kareiviams su šunimis. Latvių tvirtinimu, tokių stovyklų Latvijoje yra penkios.

Antroje dalyje lietuvis Jonas Mockūnas skaitė paskaitą tema "Lietuviškoji mokykla išeivijoje", latvis Aldis Putnins "Bendravinimas su okupuotais kraštais" ir A. Abel "Pabaltiečių kultūrinių palikimų centraliavimas". Visose paskaitose buvo geras pasiruošimas ir jaučiamas akademinis standartas. Visas seminaras praėjo labai gražiai ir sėkmingai, sutraukiant virš 60 dalyvių. Seminaro narius globojo Pabaltiečių Moterų Sąjunga, kuri juos vaišino pertraukos metu ir pabaigai suruošė puikią užbaigos vakarienę.

MIRĖ ELENA LIUTIKIENĖ (ZUBOVAITĖ)

Iškankinta sunkios vėžio ligos, Sydnėjuje, balandžio mėn. pabaigoje mirė žinoma sydnėjiskė dr. Elena Liutikienė. Gimusi grafo Dimitrijaus Zubovo šeimoje 1903 metais gražiam Bubių dvare, esančiame netoli Šiaulių, ji mokėsi Šiauliuose ir vėliau gimnaziją baigė Rygoje. Sudijavo Vienoje, kur baigė gamtos mokslų fakultetą, įsigydamas daktarės laipsnį. Grįžus į Lietuvą, velionei buvo pasiūlyta mokytojau-

ti aukštosiose Lietuvos mokyklose, tačiau ją traukė jos gimtinė ir josios tėvų gražusis Bubių dvaras, kur josios tėvas, grafas D. Zubovas labai pažangiai ūkininkavo, turėjo puikų gyvulininkystės ir pieno ūkį, plytinę, pieninę, lentpiuvę ir malūną. Vietoj aukštųjų mokyklų dr. E. Liutikienė pasirinko savo tėvo išlaikomą Bubių pradžios mokyklą, jo dvare buvusią pienininkystės mokyklą, kur mokytojavo ir dirbo labai didelį labdaros darbą. Lietuvoje ištėkėjusi už agronomo Česlovo Liutiko, didelio idealisto, veikėjo ir jaunimo draugo, kartu su juo įsijungė ir į didelę jaunimo veiklą, taip pat augindami ir dukrą Natą su sūnum Jurgiu.

Po stovyklinio gyvenimo Europoje, kur velionė su vyru irgi daug dirbo lietuviškoje veikloje, šeima emigravo į N. Zelandiją ir vėliau, vaikams persikėlus į Australiją ir tėvai atsekė juos, gyvendami Sydnėjuje. Čia velionė tuoj pat įsijungė į moterų socialinės globos draugiją, dirbdama su ja ir padėdama jaunimo, ypatingai sporto organizacijoms, nes tiek jos sūnus, aktyvus sportininkas, tiek ir vyras, organizaciniam sporto darbe yra labai aktyvus. Tačiau šią puikią ir taip malonią moterį, pakirto sunki vėžio liga. Ir paskutiniuose savo gyvenimo momentuose, dr. E. Liutikienė buvo ta rūpestingoji šeimos mama, geroji jaunimo draugė, besirūpindama eiliniaisiais visais reikalais ir kitų rūpesčiais. Po religinių stačiatikių ir katalikų apeigų, palydint labai gausiam būriui sydnėjiskų ir karstui skęstant gyvų gėlių ir vainikų jūroje, Lietuvos Himno garsams nuskambėjus, dr. Elena Liutikienė buvo palaidota Sydnėjaus lietuvių kapinėse. Ilsėkis ramybėje Sydnėjaus lietuvių ir jaunimo drauge.

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

Lietuvių tinklinio rinktinė. Prieky: A. Zduoba, J. Belkus, G. Sauka, M. Mauragis. Stovi: R. Dambrauskas, G. Kymantas, A. Brazelis ir R. Milašas.

IMMEDIATE OPENINGS FOR PRODUCTION SUPERVISORS

Excellent opportunity in manufacturing environment for individuals with experience in supervising industrial power sewing operations.

Company offers excellent salaries as well as a benefit program that includes paid hospitalization and life insurance, dental care coverage, stock and product discounts.

Those with experience should send resume or apply in person between the hours of 8 AM and 4 PM to:

SALARIED PERSONNEL DEPARTMENT
FISHER BODY DIVISION
EUCLID PLANT
20001 Euclid Ave.
Euclid, Ohio 44117
216-266-5058

GMC

An Equal Opportunity Employer M/F/H

(19-21)

Detroito lietuviai

ANTANAS GRINIUS

ŽURNALISTO IR VISUOMENINĖS VEIKĖJO VLADO MINGĖLOS NETEKUS

Balandžio 29 d. Detroito mirė žurnalistas, rašytojas ir visuomenininkas Vladas Mingėla. Gegužės 1 d. buvo surengtas atsisveikinimas. Kalbėjo Vincas Tamašiūnas, St. Butkaus šaulių kuopos vardu, Alfonsas Žiedas — LŽ S-gos Detroito skyriaus vardu, Jurgis Baublys — Detroito Lietuvių Kultūros Klubo vardu, Vytautas Kutkus — Lietuvių Fondo vardu, Jonas Švoba — LŠST centro valdybos, LT S-gos Detroito skyr. ir šeimos vardu, Stasys Šimoliūnas — ramovėnų vardu, Stasys Garliauskas — LB ir Susivienijimo Katalikų 265 kuopos vardu, Marijonas Šnapštys — Radviliškėčių vardu ir Juozas Kinčius — Lietuvių Namų ir Dariaus ir Girėno klubo vardu. Šauliai, ramovėnai ir žurnalistai atsisveikinimo metu stovėjo garbės sargyboje.

Vadovaujant šv. Antano parapijos klebonui kun. Kazimierui Simaičiui sukalbėtas rožinis. Po to sugiedotas Lietuvos Himnas.

Gedulingas šv. Mišias Dievo Apvaizdos bažnyčioje atnšavo: St. Butkaus šaulių kuopos kapelionas kun. Alfonsas Babonas, šv. Antano parapijos kleb. kun. Kazimieras Simaitis ir Windsor parapijos kleb. kun. D. Lingvinas. Mišių metu kun. Alfonsas Babonas pasakė jautru ir gražų pamokslą. Mišių metu vargonais grojo ir giedojimui vadovavo muz. Stasys Šližys.

60 automobilių vilkstinės buvo nulydėtas į šv. Kapo kapines. Kun. Alfonsui Babonui atkalbėjus maldas, žodį tarė ir atsisveikino rašytojas ir žurnalistas Vytautas Alantas.

Vladas Mingėla gimė 1905 m. spalio 19 d. jo tėvams gyvenant Sovsko mieste, Ukrainoje. Tėvui mirus, su motina grįžo į vos atsikūriancią Lietuvą ir apsigyveno Radviliškyje. Čia įstojo į progimnaziją. Motinai su 4 vaikais nepajėgiant ap rūpinti šeimos, Vladi tenka mokslą nutraukti ir rūpintis savimi. Gauna darbą Radviliškio taikos teisėjo įstaigoje. Iš ten pereina į geležinkelių valdybą ir dirba įvairiose vietose. Vėliau motinai mirus, išvyksta

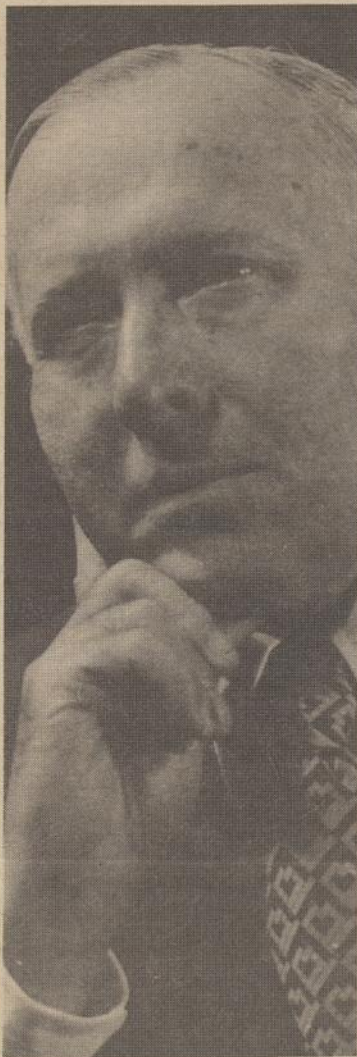
darbams į Prancūziją. Pakliūna dirbti į geležies rūdos kasyklas. Sunkus neįprastas fizinis darbas kasyklose jį nekaip nuteikė ir Vladas krintosi dėl padarytos klaidos.

Kad apsaugojus kitus jaunuolius nuo tokio neapgalvuoto žygio ir kad kiti nepasektų jo pėdomis, Vladas savo pergyvenimus rašė į lietuviškus laikraščius. Reportažai buvo labai įdomūs ir nuoširdūs. Jis juose aiškiai ir suprantamai išdėstė kaip žiaurus ir beprasmiškas yra emigranto gyvenimas. Dėka studento Petro Radzevičiaus Vladi pasiseka iš tų kasyklų pasprukti ir grįžta Lietuvon 1925 metais. Kitais metais pašaukiamas į Lietuvos kariuomenę. Čia jam prasideda naujas gyvenimas. Daug vargo ir sunkumo matęs, Vladas kariuomenėje labai gerai jautėsi ir gerai ir drausmingai jam pavestas pareigas atlikdavo. Baigęs naujokų apmokymą, buvo perkeltas į Karo Technikos štabą ir paskirtas raštininku, o vėliau štabo bibliotekininku. Baigęs aktyviają karo tarnybą, lieka tose pačiose pareigose civiliu tarnautoju ir toliau dirba mėgstamą darbą. Jis dirba, skaito ir mokinosi. Vakaraais lanko gimnaziją ir įsigijo brandos atestatą.

1936 metais baigė švietimo Ministerijos bibliotekų vedėjams suruoštus kursus ir paskiriamas tos bibliotekos vedėju. Vladas studijuoja Vytauto Didžiojo Universitete ekonomiką ir vėliau socialiniame ir politiniame institute administraciją.

Dirbdamas bibliotekoje daug rašė spaudoje įvairiomis temomis. II Pasaulinio karo metu Vladas Mingėla kaip ir daugelis kitų pasitraukė iš Lietuvos ir gyveno Vokietijoje. Nesėdėjo rankas sudėjęs. Platino spaudą ir knygas. Redagavo stovyklos laikraštėlį "Tremtinių Balsas" ir "Žinių Biuletenis".

1947 metais Vladas Mingėla su šeima atvyksta į Ameriką ir tuoj įsijungia į šio krašto spaudą. Vienas iš didesnių jo kūrinių tai kunigo Antano Miliuko monografijos paruošimas ir išleidimas. Darbas buvo kruopštus ir sunkus. Jos paruošimui ir išleidimui Vladas paaukojo daug laiko.

A. A. Vladas Mingėla

Antra jo parašyta knyga "Medinis Dievas".

Velionis buvo L. Ž. S-gos vicepirmininku, LŠST centro valdybos spaudos ir informacijos vadovu, LRKSA C. V. švietimo komisijos sekretorium ir dirbo kaip valdybos narys ir kitose organizacijose. Paskutiniuoju laiku buvo LŠST Stasio Butkaus kuopos vicepirmininku, LŽ S-gos Detroito skyriaus sekretorium, Lietuvių Fondo Vajaus Komiteto nariu. Priklausė beveik visoms lietuvių organizacijoms ir ten ėjo vienokias ar kitokias pareigas.

Vladi, ilsėkis ramybėje! Šaulių kuopos vardu reiškia užuojautą žmonai Lidijai, sūnui su šeima Šarūnui, dukteriai su šeima Liucijai, giminėms, draugams ir pažįstamiems.

MIRĖ ŠAULYS JONAS M. PODERIS

Balandžio 30 d. Providence ligoninėje mirė Stasio Butkaus šaulių kuopos atsisėmėjęs šaulys Jonas M. Poderis.

Koplyčioje gegužės 3 d. atsisveikinimo žodį tarė kuopos pirmininkas Vincas Tamošiūnas ir Lietuvos laikų geras draugas ir bičiulis, atvykęs iš Clevelando, muz. Alfonsas Mikulskis. Sugiedota Marija, Marija ir Lietuva brangi... Rožinio ir atsisveikinimo metu garbės sargybą stovėjo: L. Šulcas, P. Bliūdžius, E. Jodinskienė, J. Bliūdžiuvienė, J. Augaitis ir Kazys Sragauskas.

Gegužės 4 d. Dievo Apvaizdos bažnyčioje už Jono sielą mišias koncelebravo 10 kunigų: Jo išūnis kun. Alfonsas Babonas, Dievo Apvaizdos parapijos klebonas kun. Viktoras Kriščiūnas (Nukelta į 12 psl.)

Buv. LŠST Spaudos ir Informacijos vadovui, Stasio Butkaus kuopos Valdybos nariui, šauliui

VLADUI MINGĖLAI

mirus, jo žmonai Sesei LIDIJAI, dukrai LIUCIJAI ir sūnui ŠARŪNUI su šeimomis nuoširdžiausia užuojauta

Stasio Butkaus šaulių kuopa

Detroito Lietuvių Kultūros Klubo Garbės nariui

A. A.

VLADUI MINGĖLAI

mirus, DLKK narei, jo žmonai LIDIJAI, dukrai LIUCIJAI, sūnui ŠARŪNUI su šeimomis nuoširdžią užuojautą reiškia

Detroito Lietuvių Kultūros Klubas

L.K.V. S-gos Ramovė nariui

A. A.

VLADUI MINGĖLAI

mirus, jo žmonai LIDIJAI, dukrai LIUCIJAI ir sūnui ŠARŪNUI ir jų šeimoms gilią užuojautą reiškia

L.K.V. S-gos Ramovė
Detroito Skyriaus Valdyba
ir nariai

A. A.

VLADUI MINGĖLAI

mirus, jo žmoną LIDIJĄ, dukrą LIUCIJĄ ir sūnų ŠARŪNĄ su šeimomis užjaučiame ir kartu liūdim

Stefa ir Ignas
K a u n e l i a i

LŽS-gos Detroito skyriaus sekretoriui

A. A.

VLADUI MINGĖLAI

mirus, giliame skausme likusius — jo žmoną LIDIJĄ, dukrą LIUCIJĄ, sūnų ŠARŪNĄ su šeimomis ir kitas gimines nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdim

LŽS-gos Detroito Skyriaus
žurnalistai

Rašytojui

VLADUI MINGĖLAI

mirus, jo žmonai, sūnui, dukrai, seseriai JUZEI SINKUVIENEI su šeimomis ir kitiems giminėms gilią užuojautą reiškia

GENOVAITĖ IR VLADAS MIEŽELIAI

Kanados vakarų jaunimo stovykla

Jau greit artėja mokslo metų pabaiga ir jaunimo stovykla Kanados vakaruose (liepos 1-9 d.). Stovyklos programos planavimas energingai vyksta. KLJS valdybos narė Nijolė Gverždytė koordinuoja stovyklos organizavimą. Techniškus ir ūkio reikalus tvarko Antanas Vyšniauskas Kalgaryje. Programos sudarumu rūpinasi Laima Underienė. Jai talkininkauja kitos narės iš "Volungių" dainavimo grupės (iš Toronto) ir kiti žymūs jaunimo veikėjai.

Žiūrint į stovyklos tikslus, kurie buvo anksčiau aprašyti spaudoje, programos vedėjai sudaro įdomią programą. Vieta yra vasarvietė, popiečiai palikti laisvi

DETROITE...

(Atkelta iš 11 psl.)

nevičius, buvęs tos parapijos klebonas kun. Mykolas Kondrotas, šv. Antano parapijos klebonas kun. Kazimieras Simaitis, Windsoro šv. Kazimiero parapijos klebonas kun. Domininkas Lingvinas, Londono lietuvių parapijos (Kanadoje) klebonas kun. J. Staškevičius ir 4 kunigai svečiai.

Gražų pamokslą pasakė V. Kriuščiūnevičius. Mišių metu giedojo ir vargonavo muz. Stasys Šližys.

46 automobilių vilkstinės buvo nulydėtos į švento kapo kapines. Stasio Butkaus kapelionas kun. Alfonsas atkalbėjo laidotuvių maldas. Buvo sugiedotas Lietuvos Himnas ir dengusi karstą Lietuvos vėliava perduota žmonai Adelei.

Jonas M. Poderis buvo gimęs 1907 metais gruodžio 7 d. Zapiškyje. Prieš karą buvo Vilniaus miesto ugniagesių komandos brandmajoro pavaduotoju.

Vokiečiams pradėjus lietuvius suiminėti ir vežti į koncentracijos stovyklas, Jonas Poderis, kaip ugniagesių vadas, ne vieną lietuvių iš tos nelaimės išgelbėjo. Jų tarpe ir muziką Alfonsą Mikulskį. Aprengęs juos ugniagesių uniforma išvežė iš Vilniaus miesto. Gyvendamas New Yorke isteigė S. Kudirkos šaulių kuopą. Atsikėlęs Detroitan įsijungė į St. Butkaus šaulių kuopą. Abu su žmona Adele yra Clevelando žalgirio šaulių kuopos vėliavos macenatai ir kūmai.

Laidotuvių dalyviai įvertindami Jono Poderio atliktus darbus gausiai aukojo šv. Mišioms ir laikraščiu Kariui paremti.

Liko nuliūdime: įsūnis kun. Alfonsas Babonas, žmona Adelė, brolis Bernardas ir sesuo Stefa su šeima. Tebūna jam lengva mus priglaidusi Amerikos žemelė. Išsėkis ramybėje!

A. Grinius

sportavimui: galės maudytis baseinėje, plaukioti baidarėmis, žaisti tenisą, jodinėti arkliais ir t.t. Taip pat po pietų kas norės galės dalyvauti tautiniuose šokiuose ir tautodailėje.

Vakarienes programos įvairios. Susipažinimo vakaras, linksmavakaris, talentų vakaras, lietuviški filmai ir skaidrės, literatūros vakaras, laužai, o paskutinis vakaras būtų koncertas su šokiais. Dieninės programos taip pat įdomios. Paskaitų temos įvairios ir jų tikslas yra supažindinti vakarų jaunimą apie lietuvių veiklą išeivijoje, mūsų tautodailę ir Lietuvos dabartinę padėtį. Temos palies jaunimo įtaką veikloje, lietuviškas organizacijas, žymius žmones išeivijoje, spaudą, auklėjimą, demografiją, politinius kalinius, literatūrą, lietuvių kalbą, etninę tapatybę, tautosaką, tautodailę ir meną, pročius ir muziką. Bus bendros ir būrelių paskaitos, diskusinės grupės. Viena dieną numatyta iškyla (su įvairiais uždaviniais) ir kitą popietę bus organizuotos sporto varžybos.

Liepos 1 d. (penktadienį) prasidės įsikūrimas ir registracija. Liepos 9 d. įvyks uždarymas iš išvykimas. Kiekviena diena bus dainavimo laikas — tikslu išmokyti vakarų jaunimą populiariausias lietuviškas dainas.

Stovyklos mokestis 80 dol. vienam asmeniui. 20 dol. registracijos mokestis (įskačiuotas į stovyklos mokestį) n e g r a ž i n a m a s. Siunčiama Antanui Vyšniauskui, 1027 North Mount Dr. N. W., Suite 6, Calgary,

Alberta T2L OB6 iki gegužės 31 dienos. Nesusidarius prieš nustatytą laiką pakankamai žmonių, dėl "charter flight", stovyklautojai turės pasirūpinti patys kelione. Patariame jaunimui keliauti lėktuvu — greičiau, ir patogiau, kad pigiau, gali skristi "stand by".

Nereikia miegmaišių nei rankšluosčių. Viskas bus parūpinta. Tik patariame atsivežti šiltų rūbų (ilgų kelnių, šiltą megstinį ir keletą porų kojinių) nes vakarai vėsūs kalnuose. Jei norite, atsivežkite ir "hiking" batus — yra daug takų išskyloms.

Dėl informacijų ir registracijos, kreipkitės į Antaną Vyšniauską (adresas aukščiau) arba į Vakaru Stovyklą, 1231 Sandford St. nr. 108, London, Ont. N5V 2J8.

KLJS Valdyba

IMMEDIATE OPENINGS FOR: 1ST CLASS SKILLED MACHINE OPERATORS

Be able to set up work from blue prints and close tolerance, with experience on numerically controlled vertical turret lathes. 2nd & 3rd shifts. Call or write P. OSBORN,

GRAY TOOL CO.

7135 Ardmore

Houston, Texas

713-747-1240

An Equal Opportunity Employer (17-26)

TOOL AND DIE MAKER

Immediate opening on first shift for experienced tool and die maker to make wire forming jigs and fixtures for this manufacturer of wire products. Good hourly rate, excellent fringe benefits. Please call PETER HOPKINS for an interview.

PREMIER MANUFACTURING CORP.

12117 BENNINGTON AVE.

CLEVELAND, OHIO 44135

(19-23)

PLASTIC
INJECTION MOLDING
FOREMAN or ASSISTANT
Excellent opportunity for individual with heavy experience in custom injection molding for Mt. Clemens area Plastic Manufacturer.
Call STAN DAWIDOWSKI
313-791-3000

(19-28)

WANTED EXPERIENCED
COLD DRAWN STEEL MILL
Needs experienced operators capable of set-ups and complete handling of combined drawing machine. Excellent salary and all fringe benefits.
BARNABO STEEL CORP.
8455 Ronda Drive,
Canton, Mich. 48187
West of Haggerty, South of Joy

(19-28)

CLERK
Typing inventory control, good with figures. Diversified duties with fast growing company. Good starting salary & benefits. Car necessary for your transportation. If you want to grow with us call 228-4010. (18-24)

DESIGNERS
CHECKERS
DETAILERS
WELDING FIXTURES
SPECIAL MACHINES
AUTOMATION

FULL BENEFITS
OVERTIME
ENVENING INTERVIEW BY
APPT.
CONTACT PETE KRAYDICH
WALTONEN
ENG. SERVICE
966 LIVERNOIS
TROY, MICH. 48064
313-588-2043

(17-26)

WANTED AT ONCE JOURNEYMEN
AUTOMATIC SCREW MACHINE
OPERATORS & SET UP MEN
Experienced on National Acmes. Must be able to set up work from blue prints & close tolerance. Days, 50 to 55 hour week.
Excellent pay, fringes and working conditions.
Call 313-426-4637

DEXTER AUTOMATIC PRODUCTS
COMPANY
3045 Broad St.
Dexter, Mich. 48130

(9-29)

EXPERIENCED MACHINISTS

Qualified.

General Machine Shop. Operation of Lathes, Drill Presses, Bench Work, Etc. Good fringes. Located near Mack and St. Aubin.

Allen Industries

1927 Le Land

Detroit, Mich. 48207

313-832-5656, Ext. 39

An Equal Opportunity Employer (19-20)

OWNER OPERATORS AND FLEET OPERATORS

With tandem-sleepers and good drivers needed at Manistee, Mich. Operation covers Ohio, Indiana, and Illinois, and return to Michigan. Call collect: GILLILAND TRANSFER CO., FREMONT, MICH. 616-924-0110.

(12-21)

AUTOMATIC BROWN & SHARPE ACME GRINDLEY SET-UP AND OPERATORS

Experienced persons to set-up and operate Brown and Sharpe and Acme Grindley machines. 1st and 2nd shift available. Air conditioned plant. Paid hospitalization, disability insurance, vacations, holidays, pension. Apply.

WESTERN ENTERPRISES 33672 PIN OAKS PARKWAY AVON LAKE, OHIO

1-216-933-2171 or 1-216-871-2160

Equal Opportunity Employer (19-21)

AGRICULTURAL WORKERS

\$2.50 PER HR. GUARANTEE

Our recent expansion program requires additional harvesters to pick our mushrooms. Under our guarantee plus incentive program, we will pay you \$2.50 per hour during our training program designed to enable you to earn in excess of \$3.00 per hour. Our current harvesters under this program earn \$2.75-\$4.00 per hour.

This is a new incentive program, which combined with our group insurance program, provides an attractive full time agriculture employment opportunity.

Please apply in person daily, 8:00 a.m. 5:00 p.m. at our VALMEYER PERSONNEL OFFICE.

CASTLE & COOKE FOODS

VALMEYER, ILL

618-935-2295 or 2282

Equal Opportunity Employer (19-28)

SKILLED V. W. MECHANICS TO LIVE AND WORK IN BEAUTIFUL COLORADO TOP PAY

Denver's Newest V. W., Subaru, GMC Truck Dealership. We are at fast growing dealership, and can offer you an opportunity to grow with us. Ideal working conditions and equipment.

NORTHWEST AUTO
ROSS HALFYARD
CALL COLLECT
303-469-1831

(19-21)

WANTED 1ST CLASS SKILLED AUTOMATIC SCREW MACHINE

Experienced persons to set up and operate Acme-Gridley multi-spindle screw machine. Modern air-conditioned plant with many company paid fringe benefits.

HY-LEVEL SCREW PRODUCTS CO.

21693 DRAKE RD.
STRONGSVILLE, OHIO
216-238-5310

Equal Opportunity Employer (20-21)

TOOL AND DIE MAKER NIGHT SHIFT

Top notch. All others need not apply. Non defense oriented, air conditioned plant, excellent fringe benefits, competitive salary. Apply in person.

THORSEN TOOL CO.

2527 Willowbrook Rd.
Dallas, Texas 75220

Or Call 214-350-8671 for appointment

An Equal Opportunity Employer M/F (20-23)

WANTED EXPERIENCED OPERATORS

Heavy Steel Plate Brakes and Rolls Permanent 57 hour work week. No age limits. 69 year old Firm. Write HOUSTON BLOW PIPE & STEEL PLATE WORKS, Box 1692 Houston, Texas 77001.

(20-29)

WANTED JOUSNEYMEN MACHINIST SCREW MACHINE OPERATOR

2nd shift. Mechanically inclined individual to set up and operate multi spindle. Automatic screw machines. Work from drawings and route sheets. Prefer screw machine or lathe experience. Excellent wages, benefits and bonus plan for qualified individual.

ERICO PRODUCTS 34600 SOLON RD. SOLON, OHIO

An Equal Opportunity Employer M/F (20-22)

IMMEDIATE OPENINGS FOR JOURNEYMEN

TUBE MILL OPERATOR
Immediate requirement on second shift for experienced tube mill operator. Must be able to set up and operate Yoder M-2 mill or equivalent. Several years of experience required as operator.

ALSO

TOOL AND DIE MAKERS
Must be able to set up work from blue prints and close tolerance. Good wages, working condition, and benefits. Qualified applicants write to:

HUFFMAN MANUFACTURING CO. P. O. BOX 318 CELINA, OHIO 45822

An Equal Opportunity Employer (12-21)

GRINDERS

OD and/or Cutter Grinder. Experienced on drills and reamers. Profit sharing, no production rates, new shop, working hours open.

HAYDEN TWIST DRILL SALES CO.,

22822 GLOBE STREET
WARREN, MICH. 48089
313-754-7700

(18-24)

NURSE—LPN. Nursing home for retarded children requires LPN on 3-11 shift. Alternate weekends free. Top salary and benefits. Lansdale area. Call 215-699-3549 for interview appt. between 11 a.m. and 5 p.m.

(17-25)

OWNER OPERATOR & BROKERS

Pull co. van; permanent lease; full union benefits; all permit and taxes paid; tandem cabover sleeper equipment required and must meet legal length with 45' trailers; need immediately. Call B & L Motor Freight 1-614-349-7715.

(12-21)

INSPECTOR

Need an inspector with machine shop, welding, or incoming inspection experience. Ability to read blueprints and use inspection gauges is necessary. This is a salaried position with excellent fringe benefits. Send resume or make application at:

HOMAN DIVISION DAYTON-WALTHER CORP.

8711 Reading Rd.

Reading, Ohio 45215

761-1550

We are an equal opportunity employer

(17-23)

FISHER BODY PONTIAC PLANT

TOOL MAKERS

APPLY IN PERSON MONDAY THRU FRIDAY

8. A.M. - 3 P.M.

900 Baldwin Ave.

Pontiac, Mich. 48055

An Equal Opportunity Employer M/F

(20-21)

CLEVELANDE

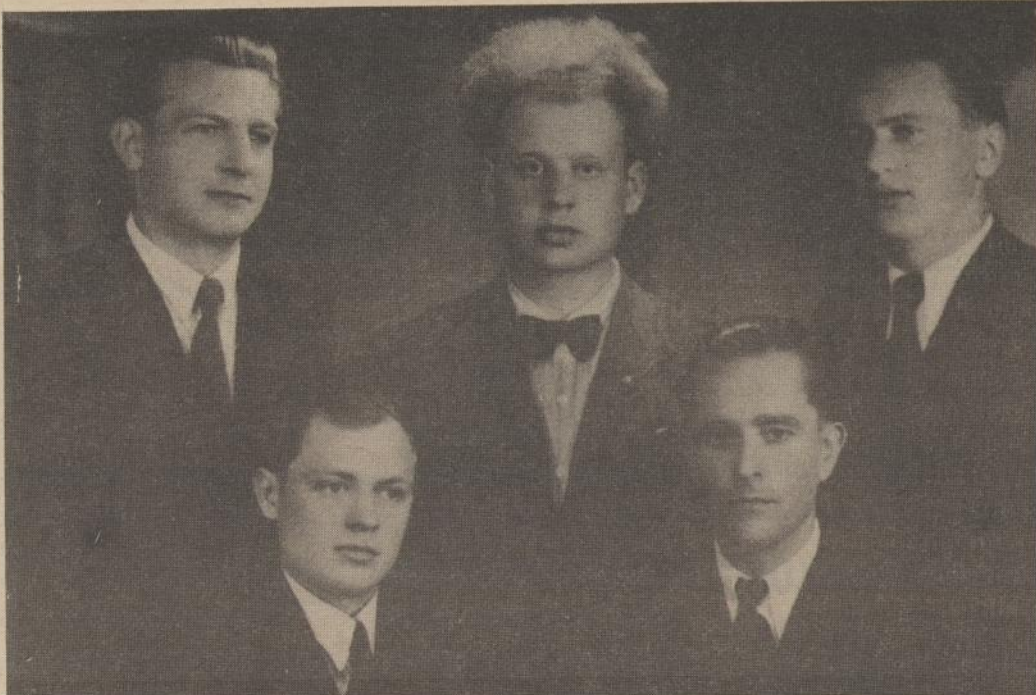
Aurelija Balašaitienė

Gedimino miesto Operos prisiminimai

Operų sezonui įsisiūbavus Clevelande Metropolitan operų spektakliai, o Chicago je Lietuvių Operos 'Romeo ir Julijos' pastatymai, operos meno mėgėjams ne tik davė apščiui progos pasigėrėti tuo didžiu muzikos menu, bet taip pat sukėlė ir nos talgijos jausmus, prisiminus Lietuvos operų klestėjimą. Pavarčius Vilniuje 1967 metais išleistą Vytauto Mažeikos 'Operą', skaičiau su įdomumu ir širdgėla su sovietiškais epitetais ir 'liaudiškais' komentarais parašytą lietuviškosios operos istoriją, kurioje Vilniaus operai tėra skirtos kelios eilutės 42 puslapio gale. Ji minima kaip 'hitlerininkų okupuotoje Tarybų Lietuvos sostinėje' pastatiusi kelias klasikines operas, išvardinant solistų ir dirigentų pavardes. Tačiau, anot tolimesnių to paties autoriaus žodžių, 1944 metų sezonas baigėsi, nes iš rytų 'besiartinantis lietuvių tautos greitas išlaisvinimas' operos kolektyvui nešęs 'tolesnį kūrybinį renesansą'. Deja, to 'renesanso' nesuvilioti, o tik besiartinančio 'išsilaisvinimo' pabūgę, į vakarus pasitraukė dalis operos kolektyvo narių. Susiradę svetingą pastogę toli nuo savo gimtųjų namų, du clevelandiečiai, buvę to oraus ir iškilus kolektyvo nariai, sutiko su manimi pasidalinti savo prisiminimais.

Antanas Kavaliūnas, Clevelando muzikinių vienetų dalyvis, solistas ir aktyvus narys, ir Julius Kazėnas - muzikos mokytojas, solistas ir Ramovėnų choro dirigentas, vieną sekmadienio popietę pasakojo apie Vilniaus operos įkūrimą ir jos vargus. Antanas Kavaliūnas, buvęs Vilniaus operos choro administratoriumi, pabrėžė, kad operos kolektyvui ekonominiai reikalai buvo labai svarbūs, nes buvo didelis maisto ir kuro trūkumas. Teko sudaryti kuopas, kurios po visą Lietuvą rinko lašinius, o choristai ir orkestro nariai važiuodavo į Gudiją malkų kirsti. Po spektaklių buvo pastebėta, kad dingsta brangūs drabužiai - viena lenkė choristė juos išnešdavo, kad juodoje rinkoje galėtų pasipelnyti. Būta ir juokingų atsitikimų, kai - atidengus uždangą - rodoma jūra, o darbininkai pavėlavę neša butaforiją per sceną ...

Opera buvo Vilniaus Valsybinio Dramos Teatro patalpų 'inamais', tačiau santykiai buvo labai geri. Tuo metu Teatro direktoriaus pareigas ėjo V. Alantas. Operos kolektyvo vargams palengvinti ir parūpinti maisto bei būtinų gyvenimui reikmenų susidarė kvartetą, kuris dideliu pasisekimu dainavo už konkretų atlyginimą - maistą, kojines, kūrą. Tam

A. Gimžausko 1943 m. Vilniuje suorganizuotas vyrų kvartetą, aprūpindavęs operos dalyvius 'materialinėmis gėrybėmis'. Sėdi: Z. Simaniukštis ir A. Kavaliūnas. Stovi: J. Kazėnas, A. Gimžauskas ir V. Einoris.

kvartetui vadovavo J. Gimžauskas, o dalyviais buvo Z. Simaniukštis, A. Kavaliūnas, J. Kazėnas, ir akomp. V. Einoris. Jie koncertuodavo nuo operos atliekamu laiku. A. Kavaliūnas, operos choro dalyvis, turėjo operoje paskiras trumpas solo partijas ir ėjo režisieriaus padėjėjo pareigas. Prisiminė, kai vieno 'Fausto' spektaklio metu iškilusi krizė apsprendė jauno muziko likimą. Atėjus laikui pakelti uždangą, pasigėsta Jeronimo Kačinsko, operos dirigento. A. Kalinauskas, Kačinsko mokiniys, pasižymėjęs gabumais dirigavimo srityje, tuomet ėjęs suflerio pareigas, buvo skubiai pakviestas diriguoti operą. Jis dirigavo ... ugniagesių uniformoje ... ir dirigavo labai gerai. Taip prasidėjo jo karjera. Paskutinis Vilniaus operos spektaklis buvo 'Sevilijos Kirpėjas', kurio metu lenkas-technikas, gamindamas žaibus, netyčia sukeitė elektrines vielas ir nusidegino rankas.

Julius Kazėnas, ūkininko sūnus, dar gimnazistu būdamas sekė operų spektaklių aprašymus, nuo pat ankstyviausių jaunystės dienų svajojo apie dainavimą. Nepaklusęs tėvo norui likti ūkyje, jis pats savo jėgomis mokėsi Kaune, įstojo į Irgulos chorą, vėliau - gyvendamas Panevėžyje - baigė vargonininkų kursus ir vadovavo dūdų orkestrui. Mokėsi dainavimo pas Sodeiką, studijavo Vilniaus universitete pas V. Sruogą, lankė teatro seminarus ir gyveno Vilniaus operai, dainuodamas chore ir atlikdamas solo partijas. Kaip ir daugelis mūsų tautos vaikų, sudužusių svajonių atspindyje, kiek sentimentaliai pasakoja Julius Kazėnas, kad buvo pasiruošęs ilgai lauktai 'Mefisto' rolei ... Deja, numatyto spektaklio data supuolė su Lietuvos galutiniu 'išlaisvinimu' ir Julius Kazėnas, pasiėmęs į rankas simbolinę benamio lazda - pasiryžimą ieškoti laisvės ir pastogės, iškeliavo iš namų. Karo nutiriojoje Vokietijoje jis studijavo Stuttgarto aukštojoje muzikos mokykloje. Ir čia, tarsi užburtame rate, gavęs 'Užburtosios Fleitos' rolę, jis pavėlavo į generalinę

repeticiją ir jam nebeteko jos dainuoti. Gavęs pasiūlymą sudaryti dviejų metų sutartį su Stuttgarto operą jis, išgirdęs entuziastingą Galvanauko paskaitą apie svetimtaučių greitą emigravimą, tos sutarties atsisakė. Vėliau, įstojęs į Čiurlionio Ansamblį, su tūkstančiais kitų emigrantų, išikūrė JAV. Čia jis toliau tęsė dainavimo studijas, dalyvavo koncertuose, suorganizavo chorą, mokytojavo šv. Kazimiero lituanistinėje mokykloje 10 metų ir dabar vadovauja Ramovėnų chorui. 'Mane ant kojų pastatė nepriklausoma Lietuva. Aš turėjau progą išmokti braižytojo amato, ir dabar iš to gyvenu', sentimentaliai pareiškė Julius Kazėnas. Bet jo žemame, sultingame balse vis dar aidi nedainuotų operų ilgesys.

Antanas Kavaliūnas, sodraus ir malonaus tenoro savininkas, Amerikoje bandė eiti muzikos keliu, dainuodamas klubuose ir restoranuose už 5 ar 10 dolerių į savaitę. Deja, ir jo svajonės, kaip kadaise Kauno Operos sodelyje žvilgsniu lydint balerinas ir garsiuosius solistus, pasirodyti rampų šviesoje, sudužo į šipulius, drauge su tūkstančiais svajotojų, kurie gimė ir augė laisvoje tėvynėje, kūrė ateities planus ir matė būsimas galimybes ...

Tie du clevelandiečiai, sujungti bendra praeitimi ir bendra meile dainai, išpūdinę papasakojo operos įsikūrimą. 1942 metais Kaune įvyko operos solistų susirinkimas. Tuometinis švietimo tarėjas Germantas įkalbinėjo, kad reikią važiuoti į Vilnių ir ten steigti operą. Vilniuje savo laiku gyvavusi lenkų opera turėjo savo senas tradicijas, o mūsų operai reikėjo viską pradėti iš naujo. Tačiau entuziazmo netrūko, tuo labiau, kad Vilniuje esanti filharmonija su choru ir orkestru labai palengvino steigimo darbą. Operos spektakliams reikėjo skolintis kauniškius solistus, kas nesu darė didelės problemos, esant vos 100 kilometrų nuotoliui. Vyriausioju dirigentu buvo modernusis kompozitorius Jeronimas Kačinskas. Pirmuoju dirigentu buvo M. Bukša, režisieriumi -

A. Zauka, o dekoratorium - dail. V. Palaima. B. Lukošius dėstė grimavimosi kursą. Kipras Petrauskas buvo pastovus operos svečias - solistas.

Su didele pagarba ir pasigėrėjimu prisimena abu clevelandiečiai Jeronimo Kačinsko dirigavimą. Jis buvo ne vien subtilus ir aukštos klasės dirigentas, bet daugumą operų dirigavo mintinai, nežiūrėdamas į partitūrą. Taip pat su pasididžiavimu minėtinas faktas, kad daugeliui operos kolektyvo narių įsikūrimas Vilniuje reiškė normalaus gyvenimo sukrėtimą - persikraustymą, praradimą namų, perkėlimą šeimų ir tikrai vargingą finansinį gyvenimą sunkios vokiečių okupacijos metu. Tačiau igimta lietuviška meilė menui, grožiui ir dainai įrašė auksinėmis raidėmis kad ir trumpą, bet garbingą lapą į Lietuvos operos istoriją, kurią šiandieną mini dabartiniai okupantai keliomis eilutėmis. Tai buvo metai pasišventimo, vargo, šalčio, nedeckiaus ir ... džiaugsmingų šypsenų, pakilus uždangai, sugaudus trimitams, suvirpėjus smuikams, suaidėjus arfoms.

Turimomis žiniomis laisvame pasaulyje radosi nemažai buvusių Vilniaus operos kolektyvo narių. Jų tarpe - N. Aukštuolienė, V. Verikaitis, B. Vaselkienė, D. Mackialienė, Dargis, Pilipavičiūtė, J. Bieliūnas, P. Bičkienė, S. Liepas ir kiti.

Kaip gaila, kad pastangos, viltys, darbai ir atsiekimai grimsta į užmirštį. Anapus vandenyno tiesa nėra vertinama, o šiapus vandenyno gyvenimo kasdienybė natūraliai traukia savo viską dengiantį šydą ant tų dienų, kai gimtoji žemė davė po kojomis pagrindą, ant kurio visi statėme savo svajonių pilis. Tiek Antanas Kavaliūnas, tiek Julius Kazėnas, to vieno kelių metų Vilniaus Operos žydėjimo liudininkai, ir toliau eina savo pasirinktu keliu, su daina keldami mūsų nuotaiką, linksmindami mūsų širdis ir rasdami savo asmenybių išsipildymą kad ir mažesniame maste.

A. A.

PRANUI STEMPUŽIUI

mirus, jo žmoną, brolių JUOŽĄ ir visus artimuosius liūdesio valandoje giliai užjaučiame

Izabelė Jonaitienė

Rimutė ir Donatas Nasvyčiai

Buvusioms dainos draugui

A. A.

PRANUI STEMPUŽIUI

staiga mirus, jo žmonai ELENAI, sūnui ŠARŪNUI, marčiai RAMUNEI, broliui JUOŽUI ir visiems artimiesiems gilią užuojautą reiškia

Petronių, Barauskų ir Juodvalkių šeimos,
Los, Angeles, Calif.

Ansambelis Nerija su vadove R. Čyvaite. V. Bacevičiaus nuotr.

PAVASARIO KONCERTAS CLEVELANDE

Ateitininkų šeimos metinės šventės proga, suruoštas koncertas Naujosios parapijos salėje, buvo tikrai pavasariškas, nes visą programą atliko vien tik tai jaunimas: NERIJOS mergaičių choras, vad. Ritos Čyvaitės, ir jaunutė pianistė-debiutantė Kristina Kuprevičiūtė; ji dabar yra ir Nerijos choro akompanuotoja.

NERIJOS mergaičių choras, nors vos pora metų kaip susidaręs, jau spėjo keletą kartų įvairiomis progomis pasirodyti Clevelando lietuviškajai visuomenei ir yra pripažintas, kaip stiprus dainos vienetą. Šiame koncerte buvo atlikta 10 dainų: daugiausia šių dienų lietuvių kompozitorių

kūriniai ar jų charmonizuosios liaudies dainos.

Choro vadovė Rita Čyvaitė kūrė melodijas dainoms bei charmonizuoja liaudies dainas. Šiame koncerte Ritos buvo charmonizuota VAIVORYKSTĖ, o A. Brazinsko NEMUNĖLIUI pritaikė savo akompanimentą. Visos choro narės, atrodo, turi gerą balsinę medžiagą, bei natūralų muzikalinį pajautimą, tai ir vadovei Ritai pavyksta išgauti stebėtinai gerą intonaciją.

Kiekvienos dainos atitinama interpretacija padarė koncertą nenuobodžiu. O ir naujoji akompanuotoja, Kristina Kuprevičiūtė, savo geru bei tikslu fortepijonu pritarimu, prisidėjo prie

koncerto pasisekimo. Kiekviena daina publikos buvo maloniai išklaudyta ir stipriais plojimais palydėta. Dabartinį NERIJOS sastatą sudaro: Rita Balytė, Roma Balytė, Onutė Kliorytė, živilė Kliorytė, Zita Kripavičiūtė, Nijolė Lenkauskaitė, Viktorė Lenkauskaitė, Danutė Miškinytė, Ligija Rociūnaitė, Danutė Sirgėdienė, Laima Švarcaitė. Akompanuotoja: Kristina Kuprevičiūtė. Dirigentė ir vadovė — Rita Čyvaitė.

Kristinos Kuprevičiūtės fortepiono solo programoje buvo atlikti: Du Preljudai ir Dainelė — Čiurlionio; Romansas — Schumano; Daina be žodžių (Agitation) — F. Mendelsono; 2 Etiudai — S. Hellerio. Publika Kristinos skambinimu buvo sužavėta. Po kiekvieno atlikto dalyko pasipildavo stiprus plojimas išreiškiant pasitenkinimą. Kai po koncerto išėjus laukan dairiausi žvaigždžių, jų ten nebuvo, bet smagu buvo širdyje, nes salėje ką tik mačiau užgimusią žvaigždę.

Alf. Karklius

PARAMA DIRVAI

Atnaujindami prenumeratą ir kitomis progomis Dirvai paremti aukojo:

M. Petraitis,	
Hamosassa, Fla.	3.00
J. Puskunigis, Cleveland	2.00
A. Tveras, Chicago	2.00
K. Kalendra,	
Weston, Ont.	10.00
S. Astrauskas, Cleveland	2.00
P. Dirda, Chicago	7.00
G. Juškėnas, Cleveland ..	2.00
J. Budrys, Strongville, O.	7.00
V. Janulaitis, Chicago ..	12.00
A. Lagucki,	
Granada Hills, Ca.	3.00
T. Klova, Brooklyn	2.00
L. Puskepalaitienė,	
Dearborn	7.00
J. Mischik, Miami, Fla. ..	2.00
V. Mažeika, Caracas	10.25
C. Modestavičius,	
Oak Lawn, Ill.	7.00
M. Meiliūnas, Weston, Ont.	7.00
P. Rulys,	
New Port Richey	2.00
V. Drabišius, Cleveland	2.00
J. Kamaitis,	
St. Petersburg, Fla.	2.00
A. Paulius,	
Carpentersville, Ill.	12.00
P. Klezas, La Salle, P. Q.	7.00
K. Katelė, Melrose Park	7.00
V. Aukštuolis,	
Munster, Ind.	7.00
E. Konce, Stockbridge, Mi.	2.00
A. Dikinis, Oak Lown, Ill.	2.00
A. Rugys, Paterson, N. J.	2.00
K. Dabrila, Chicago	5.00

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame.

GENERAL OFFICE

Openings available for qualified full time & part time clerks in our main office. Duties include typing, order processing, filing and phone work. If you are detail oriented
Call 216-881-2006, Ext. 66
Between 11 a.m. — 4 p.m.
Mon. thru Fri. only.

(20-26)

JEI JUMS REIKIA UŽDENGTI STOGĄ, PATAISYTI AR PAŠALINTI VARVĖJIMĄ, KREIPKITĖS Į

LATVIAN ROOFING

Telefonas (216) 521-2182

DARBAS ATLIEKAMAS GREITAI IR SAŽININGAI. Dengiame stogus apartamentams, įmonėms, krautuvėms. Tvarkome kaminus ir vandens nutekėjimo vamzdžius.

MARTINS ir GUNARS KAULINS Lakewood, Ohio

DELLA E. JAKUBS & SON

LAIDOJIMO ĮSTAIGA

936 East 185th St. Cleveland, Ohio
Tel. 531-7770

LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA YRA ELEGANTIŠKAI ĮRENGTA, GERAI VĖSINAMA IR YRA DIDELĖ AIKŠTĖ PASISTATYTI AUTOMOBILIAMS.

Della E. Jakubs ir sūnus William yra licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai. Nelaimės valandoje suteikia rimtą ir simpatinę patarnavimą.

JOURNEYMEN MACHINE REPAIRMAN

Must have experience in rebuilding small machines. Day Shift.

MILLWRIGHT

Must be familiar with test stand build-up and machinery. Day Shift.

TOOLMAKER

To work on the development of experimental and prototype carburation hardware and related components. AFTER-NOON SHIFT.

MILL HAND

Must be able to set-up and operate horizontal and vertical mill. Day Shift.

ELECTRICIAN

Must be an experienced Industrial Electrician. Must be graduate of approved Apprentice Program or have 8 years of verified experience in the trade.

APPLY PERSONNEL DEPARTMENT

COLT INDUSTRIES HOLLEY CARBURETOR DIVISION

11955 E. 9 Mile Rd.

Warren, Mich. 48090

An Equal Opportunity Employer M/F

REGISTERED NURSES

ADVANCE YOUR CAREERS AT

DETROIT OSTEOPATHIC HOSPITAL

Join our team of health care specialists. We offer...

- HIGHLY COMPETITIVE WAGES. • NO SHIFT ROTATION.
- LIBERAL FRINGE BENEFITS. • EDUCATIONALLY CONDUCIVE ATMOSPHERE

We currently have the following openings:

- ASSISTANT DIRECTORS OR NURSES
Afternoon shifts available 2-3 years supervisor exp. required.
- INFECTION CONTROL NURSE
Day shift, full time. Public Health exp. desirable with knowledge of principles of epidemiology and infectious diseases.
- HEAD NURSES
Day shift positions; Orthopedic & Critical Care Units.
- MEDICAL-SURGICAL
Afternoon & Midnights available. Full and part-time.

FOR MORE INFORMATION WRITE OR CALL:

DETROIT OSTEOPATHIC HOSPITAL
PERSONNEL DEPARTMENT DETROIT, MICH. 48203
215 HIGHLAND (313) 869-1200, EXT. 431

An Equal Opportunity Employer

TOOLMAKERS

Must be journeyman or equivalent and be able to work any shift. Full benefits.

APPLY

CHAMPION SPARK PLUG CO.

20000 CONNER

DETROIT MICHIGAN 48234

An equal opportunity employer Female/Male

(20-23)

AUTOMATIC SCREW MACHINES

OPERATORS & SETUP

Acme Gridley and Davenport Screw Machines. All brass work. Modern plant located in Piedmont area of North Carolina. Excellent fringe benefits including profit sharing retirement. Will relocate. Salary based on experience. Send resume or call:

WALTER H. WILSON, DIRECTOR OF PERSONNEL

THOMAS MANUFACTURING CO., INC.

1024 Randolph Street
Thomasville, N. C. 27360
(919) 475-2131

An Equal Opportunity Employer

(19-21)

Euclid MEMORIALS

455 East 200th Street • Euclid, Ohio • Phone: 481-5700

CLEVELANDE IR APYLINKSE

• ALT S-gos Clevelando skyriaus narių susirinkimas įvyks gegužės 20 d., penktadienį, 7:30 val. vak. Lietuvių Namų apatinėje salėje. Skyriaus valdyba kviečia visus narius atsilankyti. Bus renkami atstovai į ALT S-gos seimą ir aptarti kiti svarbūs reikalai.

• ALT Clevelando skyriaus metiniame susirinkime gegužės 10 d. Nauj. parapijos salėje dalyvavo apie 100 asmenų ir buvo išrinkta nauja valdyba sekančios sudėties (alfabeto tvarka): I. Bublienė, K. Karalis, J. Malskis, inž. A. Pautienis, P. Razgaitis, A. Rukšėnas ir dr. V. Stankus. Valdyba pareigomis dar nepasiskirstė.

• Dirvą galima gauti nusipirkti antradieniais vakare Baltic ir Patria krautuvėse East 185 St.

O. V. MILAŠIAUS MINĖJIMAS

Pedagoginiai lituanistikos kursai gegužės 22 d. 4 val. viršutinėje naujosios parapijos salėje rengia O. V. Milašiaus šimto metų gimimo sukakties minėjimą. Prof. A. Augustinavičienė kalbės tema "Milašius ir Lietuva", prof. dr. J. Kavalūnaitė — "Milašius ir jo kūrybos bruožai". Milašiaus kūrinių ištraukas skaitys kursų klausytojai.

Lietuvių Namams reikalingas administratorius

Clevelando lietuvių namų bendrovei reikalingas pasta-to, klubo ir valgyklos administratorius, kalbas lietuviškai ir angliškai, turįs patyrimo panašiam biznyje ir sugebą administruoti personalą. Pageidaujama, kad būtų patyręs maisto ir gėrimų prekyboje.

Mokamas aukštas atlyginimas ir nuošimtis iš operacinių pajamų gryno pelno. Sėkmingam administratoriui tai pastovus ir nuolatinis darbas.

Asmenys, kurie domisi šia tarnyba, prašau rašyti Lithuanian Village Inc. pirmininkui adv. Algiiui Širvaičiui, 877 E. 185 St., Cleveland, Ohio 44119. Telefonas (216) 692-1222.

• APDRAUDOS reikalais geriausius patarnavimus gausite kreipdamiesi į Z. Obelenį, tel. 531-2211.

AMERIKOS LIETUVIŲ GYDYTOJŲ SĄJUNGOS SUVAŽIAVIMO

BANKETAS

įvyks PARK PLAZA HOTEL

(kampas Carnegie ir East 96 Street) Clevelande,

š. m. gegužės 28 d., šeštadienį, 6 val. vak.

kokteiliai, 7:30 val. vak. koncertas.

PROGRAMĄ ATLIEKA:

smuikininkė Elena Bergienė ir pianistas Andrius Kuprevičius.

Po koncerto vakarienė ir šokiai.

Bilietas asmeniui \$17.50. Studentui \$12.50.

Dėl bilietų kreiptis į dr. N. Juškėnienę (216) 932-6019.

• Lietuvių grožio salionas SILVER SHEAR — Hair Fashion, 687 East 185 St., Cleveland, Ohio 44119. tel.: 486-4240.

• Perkant ar parduodant namus, prašome kreiptis pas Čipkus Realty, 31715 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.

PABAIGTUVĖS

Clevelando šv. Kazimieraitė mokslo metų pabaigimas įvyks sekmadienį, gegužės 22 d., šia tvarka:

9:45 val. ryto — iškilmės prie paminklo DMNP bažnyčios aikštėje.

10 val. — pamaldos.

11:30 — iškilmingas aktas parapijos salėje.

Tuoju po akto — vaišės.

Visi lietuviai kviečiami šioje šventėje dalyvauti.

• Taisau TV, radijo, stereo ir įvairius kitus elektrinius namų ruošos įrankius. Tel. 531-2568. (18-21)

PARDUODAMAS NAMAS

Prie Norwood, arti šv. Jurgio parapijos bažnyčios. 2 šeimų, šeši ir penki, 2 šildomi pečiai, 3 miegamieji žemai, moderni vonios kambarys žemai, didelė virtuvė, 1½ garažo. Pardavėjas nori pasiūlymą dabar. Prašo \$14,500. Skambinkite 531-0606.

FLORENCE ROME
Real Estate

(20-21)

MOLDMAKERS
FOR SMALL MOLDS
Days, Steady, Benefits
Call 313-544-7778

(19-21)

DRAUDIMAS

Jums ir Jūsų Šeimai

KĘSTUTIS GAIDŽIŪNAS
28801 Lake Shore Boulevard
Willowick, Ohio 44094
Off. 943-1202 Res. 731-1078

HOUSE FOR SALE

Off Norwood near St. George's — 2 family six and five, 2 furnaces, 3 bedrooms down, modern bathroom down, large kitchen, 1½ car garage, to settle estate. Seller wont offer now. Asking 14,500. Call 531-0606.

FLORENCE ROME
Real Estate

(20-21)

WANTED AT ONCE JOURNEYMAN

OR
1ST CLASS SKILLED
HELP FOR A MEDIUM SIZED
STAMPING PLANT

TOOL and DIE LEADER
TOOL and DIE REPAIRMAN
MACHINE REPAIRMAN
MILLWRIGHTS
JOURNEYMEN
ELECTRICIANS
(CITY LICENSED)
QUALITY CONTROL
INSPECTOR

ALL MUST HAVE AUTOMOTIVE
STAMPING EXPERIENCE.
ALSO PRODUCTION SUPERVISOR
WITH AUTOMATIC AND COIL
FEEDER EXPERIENCE.

APPLY TO:

RENMUTH, INC.
9111 Schaefer
Detroit, Mich.

(18-27)

OPPORTUNITY FOR
PROFESSIONAL HELP
For 126 Bed General Hospital
RN SUPERVISOR
11 P.M. — 7 A.M. SHIFT
Salary commensurate with experience
& ability.

REGISTERED NURSES
FOR ALL SERVICES AND SHIFTS.
ESPECIALLY

FOR 3-11 & 11-7 SHIFT.
REGISTERED NURSES FOR
I.C.U. & C.C.U. 3-11 SHIFT.
Good starting salary, liberal personal
policies and fringe benefits. Living
quarters available.
APPLY CALL OR WRITE TO
PERSONNEL DIRECTOR
BECKLEY HOSPITAL INC.
1007 S. OAKWOOD AVE.
BECKLEY, W. VA. 25807
304-252-6437

(11-20)

MOKAME AUKŠČIAUSIA NUOŠIMTĮ

UŽ SANTAUPŲ PAŽYMĖJIMUS

6½% įnešus \$1,000
12 mėnesių

6¾% įnešus \$1,000
30 mėnesių

7½% įnešus \$1,000
48 mėnesiams

7¾% įnešus \$1,000
72 mėnesiams

Pagal federalinės valdžios įsaką už santaupas, išimtas iš pažymėjimo sąskaitos prieš nurodytą laiką, nemokamas nuošimtis už 90 dienų, o už likusį periodą ant išimtos sumos išmokamos tik reguliarius santaupų knygutės nuošimtis (5¼%).

PATOGIAUSIAS TAUPYMO BŪDAS REGULIARI TAUPYMO KNYGUTĖ

Už įnašus mokame

5¼%

Įdedi kiek nori, išimi kada nori.

Nuošimtis apskaičiuojamas kiekvieną dieną ir išmokamas du kartus metuose.

SANTAUPŲ SĄSKAITOS APDRAUSTOS IKI \$40,000.

MES TEIKIAME GEROMIS SĄLYGOMIS
PASKOLAS NAMŲ PIRKIMUI.

Superior Savings
AND LOAN ASSOCIATION

ATIDARYTA ŠEŠTADIENIAIS. Uždaryta pirmadieniais.

MAIN OFFICE

798 East 185th Street
481-8552

6712 Superior Ave.
431-2497

13515 Euclid Ave.
681-8100

32800 Center Ridge Road
779-5915

14406 Cedar Ave.
381-4280

DIRVA

"ANYKŠČIŲ ŠILELIS" IR "METAI" JAPONŲ KALBOJE

Mūsų spaudoje jau buvo rašyta apie Japonijos profesorius Ikuo Murata ir jo domėjimasi lietuvių kalba. Prieš porą metų East St. Louis Tautinės Sąjungos skyrius, sužinojęs, kad jam reikalinga lietuviška enciklopedija, ėmėsi žygių padėti. Skyriaus sekretorius Bronius Tiškus tam reikalui paaukojo pilną Lietuvių Enciklopedijos komplektą ir tuometinis skyriaus pirmininkas Jonas Gumblevičius pasiuntė į Japoniją.

Ši pavasarį profesorius Ikuo Murata atsiuntė savo darbo vaisius: Baranausko Anykščių Šilelis išleistas atskira knyga japonų kalboje, o Donelaičio Metų "Pavasario linksmybės" vertimas išspausdintas Tokio universiteto humanitarinių mokslų žurnale. Pažymėtina, kad greta japoniško vertimo pateikiamas ir lietuviškas tekstas — su visais lietuviško rašto ženklais, nosinėmis ir net priegaidžių ženkleliais. Kartu pridėta plati informacija apie lietuvių kalbą, literatūrą, istoriją ir autorių biografijas. Donelaičio "Metai" bus išleisti japonų kalboje atskiru leidiniu. Profesorius prašo dar poros lietuviškų knygų, kurias mūsų skyrius jau pasiuntė. Profesoriaus laiškuose rašyti gražia, taisyklinga lietuvių kalba.

Profesorius Ikuo Murata dar jaunas mokslininkas. Gimęs 1938 m. gruodžio 13 d. Hansiu saloje, Nagoio mieste. 1959 m. įstojo į Tokio Vasedo universiteto literatūros fakultetą, kur studijavo kalbas: anglų, vokiečių, prancūzų, lotynų, senovės graikų ir sanskrito. Mokslas jam sekėsi ir 1963 metais baigęs universitetą pradėjo ruošti lingvistikos specialybės profesūrai. Žymiausių japonų filologų vadovaujamas, studijavo senąsias indoeuropiečių kalbas ir parašė disertaciją apie senovės germanų kalbų balsių kitimo raidą.

Prof. I. Murata yra daug keliavęs: lankėsi Amerikoje, Europoje ir net okupuotoje Lietuvoje. Darbai rodo, kad I. Murata susidomėjimas lietuvių kalba yra didelis ir aktyvus. Jis džiaugiasi, kad jo tėvynėje, Tekančios Saulės šalyje kyla susidomėjimas lituanistiniais darbais. Jis geriausiai išreiškia tai savo paties žodžiais, perduodamas linkėjimus E. St. Louis Tautinės Sąjungos skyriui:

"Jums aš vardu Lietuvos ir jos kultūros garbintojų Japonijoje, nuoširdžiai linkiu Laimingų Naujųjų Metų!" J. G.

• Simas Kašlionis. Dirvos novelių konkursų mecenatas, per Vilties draugijos pirm. K. Pocių atsiuntė 50 dol. padidindamas savo įnašą Vilties draugijoje. Ačiū.

MYLIMAM SŪNUI IR ANŪKUI

A. A.

JULIUI BOBELIUI

MIRUS, JO TĖVELIAMS DALIAI IR
DR. KAZIUI BOBELIAMS SU ŠEIMA, IR
SENELIAMS ALENAI IR DR. MYKOLUI
DEVENIAMS, SANTA MONICA LIETUVIŲ
KLUBO GARBĖS NARIAMS, GILIA
UŽUOJAUTĄ REIŠKIA

SANTA MONICA
LIETUVIŲ KLUBAS

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBOS
PIRMININKUI

Dr. KAZIUI BOBELIUI

IR PONIAI, MIRUS JŲ MYLIMAM SŪNUI
J U L I U I, REIŠKIAME NUOŠIRDŽIA
UŽUOJAUTĄ.

VILTIES DRAUGIJOS VALDYBA
IR
DIRVA

Maloniai kviečiame visus į AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SĄJUNGOS SEIMO BANKETĄ,

1977 m. gegužės 28 d. 8 val. vak.

SHERATON HOTEL, 1725 J. F. KENNEDY BLVD.,
PHILADELPHIA, PA.

Šilta vakarienė, kokteiliai, šokiai grojant NEO-LITHUANIA orkestrui iš Chicagos ir dainininkė IRENA MAŽEIKAITĖ. (V. Stankienei dėl susidėjusių aplinkybių negalint dalyvauti).

Ši jauna dainininkė labai pritampa prie garsaus Neo-Lithuanų orkestro.

ALT S-gos seimo proga bus svečių iš kitų kolonijų, tai sutiksime pažįstamų ir draugų Automobilius galima pastatyti viešbučio garaže ar greta esančioje aikštėje.

Bilietus prašome užsisakyti iki š. m. gegužės mėn. 22 d. pas: A. Jonį, V. Matonį, P. Didelį, V. Gruzdį ar P. Mitalą.

ĮEJIMAS 15 DOL., JAUNIMUI TIK Į ŠOKIUS — 5 DOL.

Laukiame Jūsų

ALT S-gos Seimo Rengimo Komitetas

PARĖMĖ DIRVĄ AUKOMIS

Atnaujindami prenumeratą, Dirvai paremti pridėjo stambesnes aukas šie asmenys, linkėdami laikraščiu stiprėti.

12 dol. — V. Janulaitis, dr. Alg. Paulius.

10.25 dol. — Vl. Mažeika.
7 dol. — dr. P. Dirda, J. Budrys, L. Puskepalaitienė, C. Modestavičius, M. Meiliūnas, K. Katelė, V. Aukštuolis, P. Klezas.

5 dol. — K. Dabrila.

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame.

LOS ANGELES

LIETUVIŠKOS RADIOJO
VALANDĖLĖS 25 METŲ
SUKAKTIS

Prieš 25 metus, 1952 m. gegužės 24 d., Los Angeles pradėjo veikti pirmoji lietuviška radijo valandėlė, įkurta Jono Uždavinio, Bruno Gedimino ir Jurgio Rudelio. Nuo pat pirmosios valandėlės jos išlaikymu rūpinosi Bruno Gediminas. Vos po šešių valandėlių J. Uždaviniui pasitraukus, tos valandėlės vargais ir džiaugsmiais teko rūpintis Brunui Gediminui net penkiolika su puse metų, kol 1968 m. pradžioje, negavus jokioje geresnėje stotyje laiko lietuviškoms transliacijoms, valandėlė buvo nutraukta.

Po metų laiko, 1969 m. vasario 16 d. valandėlė, naujų žmonių buvo atsteigta ir

ji tebegyvuoja dar šiandien. Tos valandėlės dabartinę valdybą sudaro: pirmininkas J. Mitkus, vicepirmininkai Henrikas Bajalis ir Juozas Gedmintas, sekretorė — Lita Žilevičiūtė, programų koordinatorė Danutė Kaškelienė, parengimų vadovė — Onutė Macėnienė ir išdininkas Pranas Gustas.

Lietuviškosios valandėlės įsteigimo 25 metų sukaktis iškilmingai paminėta balandžio 30 dieną jubiliejiniu pusvalandžiu ir vakare baliu lietuvių šv. Kazimiero parapijos salėje solistams Vaclovui Verikaičiui ir Janinai Čekanauskienei dalyvaujant (Raimondai Apeikytei akompanuojant). Ba-

lius praėjo su nepaprastu pasisekimu — pritrūko svečiams ir vietos ir net užkandžių.

Jei kam būtų įdomu, kaip lietuviškoji valandėlė prie Pacifiko laikosi ekonominiai? Šiuo metu jos kasoje yra virš 13,000 dolerių, neturint jokių skolų ar kitokių piniginių išipareigojimų. Rodos tai neblogas pažymys. (vb)

WANTED
TOLL MAKER
LEADER
TOOL MAKERS
BRIDGEPORT OPERATORS
BORING MILL OPERATORS
Full or part time.
Experienced. Fringe benefits.
NOMAD MFG. CO.
18320 Fitzpatrick
Detroit, Mich. 48228
313-835-1220

(17-23)

Mūsų skyriaus nariui

A. + A.

Pulkininkui ANTANUI RĖKLAIČIUI

mirus, jo sūnui VYTAUTUI, marčiai RIMGAILAI, dukrai VIDAI, vaikaitiams, seseriai ELENAI ir visiems vėlionies giminėms gilia užuojautą reiškia ir kartu liūdi

A. L. T. Sąjungos Chicagos
Skyrius

Pulk. ANTANUI RĖKLAIČIUI

mirus, jo sūnui VYTAUTUI RĖKLAIČIUI, dukrai VIDAI JURKUVIENEI, jų šeimoms ir giminėms gilia užuojautą reiškia

GENOVAITĖ IR VLADAS MIEŽELIAI